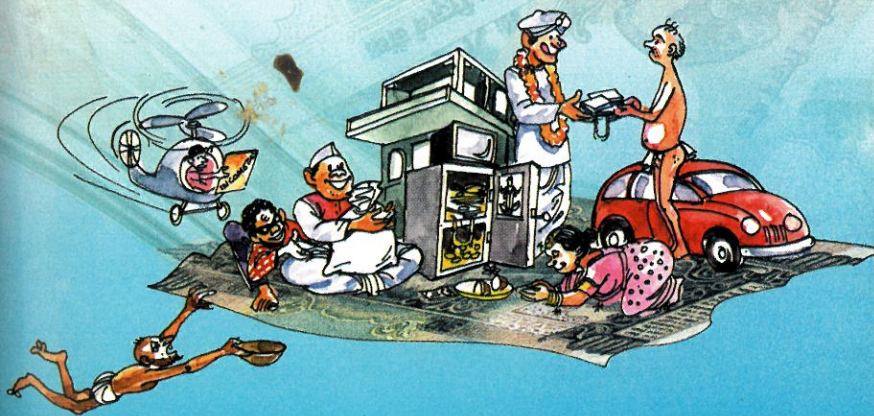

ಝುಝ ಝುಝ ಹಠಾ

ಪ್ರೊ|| ಸಾ.ಕ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್

ಝಣ ಝಣ ಹಣ

ಪ್ರೊ॥ ಸಾ. ಕೃ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್

ದಿವ್ಯಚಂದ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ

ನಂ. 45, ಪಾಪಣ್ಣನ ತೋಟ, 1ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, 2ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ,
ಕರ್ನಾಟಕ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಕಾಲೋನಿ 2ನೇ ಹಂತ
ಬಸವೇಶ್ವರನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 079

'JANA JANA HANA' — written by Professor Ramachandra Rao,
Published by Smt. B.M. Komala for M/s Divyachandra Prakashana,
No. 45, Papanna's Garden, I Main Road, II Cross, KHB Colony
II Stage, Basaveswaranagara, Bangalore-560079. Karnataka State.

1/8 Crown Size

Pages : 72

ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ : 2009

ಪುಟಗಳು : 72

ಹಕ್ಕುಗಳು. ಲೇಖಕರದ್ದು

ಮಾರಾಟದ ಹಕ್ಕು : ಪ್ರಕಾಶಕರದ್ದು

ಮುಖಚಿತ್ರ : ರಾ. ಸೂರಿ

ಬೆಲೆ: ರೂ. 20-00

ಮಾರಾಟ ಮಳಿಗೆ ವಿಳಾಸ

ದಿವ್ಯಚಂದ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ

ನಂ. 6/7, 'ಕಾಳಿಕಾ ಸೌಧ', ಪೂರ್ಣಯ್ಯ ಭತ್ತದ ರಸ್ತೆ,

(ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ವಾರ್ಡ್ ಆಫೀಸ್ ಮುಂಭಾಗ)

ಬೆಂಗಳೂರು-560053.

ಮೊಬೈಲ್ : 94482 59595

ಮುದ್ರಣ : ಈಶ್ವರಿ ಆಫ್ ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು-53

‘ಪ್ರಜಾವಾಣಿ’ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಬುಧವಾರ ಆರ್ಥಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ
ಲೇಖನಗಳ ‘ಝಣ ಝಣ ಹಣ’ ನನಗೆ ತುಂಬಾ
ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾದದ್ದು.

ಹಣವು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಜೀವನದ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಹಣವೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೊಂದು
ಬಲ; ಈಟಿ, ಭರ್ಜಿ, ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು
ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಆಯುಧ. ಇದರಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ
ಹಿಂಸಿಸಲು, ಪೋಷಿಸಲು ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು
ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆದು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ
ಬಯಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇಂದಿನ ಸಮಾಜದ ಹುಟ್ಟುಗುಣ
ವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ಸರಳ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು
ನಡೆದರೆ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿ ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಬದುಕು
ನಮ್ಮದಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಿಂದೆ ಪ್ರೊ|| ಸಾ. ಕೃ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಲಘು
ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ‘ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಪೂಜಾ
ಪದ್ಧತಿ’ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗಲೇ ಜೊತೆಗೆ ನೀಡಿದ್ದ ‘ಝಣ ಝಣ ಹಣ’
ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಈ ಕೃತಿ ಈಗ
ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಪರಿವಿಡಿ

1. ಬದುಕಿನ ಬಡತನ		7
2. ಹಣದ ಹಸಿವೆ		9
3. ದಡ್ಡರ ದುಡ್ಡು		11
4. ಹೊನ್ನಿನ ಕನಸು		13
5. ಅರ್ಥ - ಅನರ್ಥ		15
6. ಮೋಜಿನ ತೊಡರು		17
7. ದಾರಿಯೋ ಗುರಿಯೋ ?		19
8. ಹಣವಿದ್ದರೇನು ?		21
9. ಹಣದಿಂದ ಸೊಕ್ಕಿದವರು		23
10. ಹಣ ತೃಪ್ತಿಗಳ ಹಗರಣ		25
11. ಧನ ಬಲ		26
12. ಹಣದಾಸೆ ಪರಿಸರ		28
13. ಹಣ - ಸುಖ		30
14. ಕುಬೇರನಿಗೆ ವಿವೇಕವಿದೆಯೇ ?		32
15. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೊತ್ತು		34
16. ದಾನಿ - ಲೋಭಿ		36

17. ಹಣದ ಹಸಿವು		38
18. ಕಾಸು - ಮನಸ್ಸು		40
19. ತೂಕಡಿಸುವವರು		42
20. ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ		44
21. ಶೋಷಣೆಯ ಮೂಲ		46
22. ಹಣ ಶೋಷಣೆ		48
23. ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅಸಹಕಾರ		50
24. ಮಾರಾಟ - ಕೊಳ್ಳಾಟ		52
25. ದಾನದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ		54
26. ಸುಖವೋ ಕಷ್ಟವೋ		56
27. ನಂಬಿ ಕೆಡುವುದು		57
28. ದೇವರು ಕೊಡುವ ವರ		59
29. ಭಂಡಾರದ ಲೂಟಿ		61
30. ಸಾಲ-ಸೋಲು		63
31. ಬೇಲಿಯ ಕೆಲಸ		66
32. ಸಿರಿಯ ಅಲಂಕಾರ		68
33. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಾನ		70
34. ಸೊಡರಿನ ಸಡಗರ		72

1. ಬಯಕೆ - ಬಡತನ

‘ಬಯಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಅವನು ಬಡವ. ಬಯಕೆಗಳೇ ಇರದಿದ್ದವನು ಸಿರಿವಂತ’ ಎಂಬುದೊಂದು ಮಾತಿದೆ. ಸಿರಿವಂತನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿರುತ್ತದೆ. ಬಡವನಿಗೆ ಅದು ಬೇಕು, ಇದು ಬೇಕು ಎಂಬ ಹವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು? ಸಿರಿವಂತನಿಗೆ ತನಗೆ ಬೇಕಾದುದೆಲ್ಲ ಇದೆ ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನ.

ಇಲ್ಲಿ ಬಡವನನ್ನುವಾಗ ಇರುವುದಕ್ಕೊಂದು ಎಲ್ಲೆಕಟ್ಟಿದೆ. ಅಗತ್ಯ ಇಷ್ಟು, ಅನುಕೂಲ ಇಷ್ಟು ಎಂಬ ಎಣಿಕೆಯಿದ್ದು, ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂಥ ಅನುಕೂಲವಿರದಿದ್ದರೆ; ಬಯಕೆ, ಕೊರಗು, ಇರುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಬಡತನವಲ್ಲಿಯದು?

ಸಾಲದು, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೊರಗಿನ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಬೆಳೆಯುವುದು ಬಡತನವೇ. ಬಡತನ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಬಯಕೆಗಳಿಗೂ ಬಡತನದ ಗಾಳಿಯೇ ಆಸರೆ. ಅದರದ್ದೇ ವಾಸನೆ. ಎಷ್ಟು ಬಯಕೆ ತೀರಿದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಯಕೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅನುಕೂಲಕ್ಕೊಂದು ಮಿತಿಯುಂಟು, ಕೊನೆಯೆಂಬುದುಂಟು—ಬಯಕೆಗಳಿಗೆ ಮಿತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಕೊನೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಬಯಕೆಗಳಿರುವವರೆಗೂ ಬಡತನ ಮುಗಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಸಿರಿಯೆಂದರೆ ವಿಶಾಲವಾದುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿರದು. ಉಸಿರು ಕಟ್ಟುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲದ್ದು. ಬಡತನವೆನ್ನುವುದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಬಯಕೆಗಳು ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಉರುಳು ಹಾಕಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂಕುಚಿತ ಮಾಡಿ

ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಬಡತನದ ಮಾನದಂಡ ಅನುಕೂಲ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ ಎಂಬುದು. ಸಿರಿತನದ ಮಾನದಂಡವೂ ಅದೇ ಎನ್ನಿ.

ಇರುವಷ್ಟು ಸಾಕು ಎನ್ನುವವನ ಮನಸ್ಸು ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಲ್ಲದ್ದು. ಅದರಾಚೆ ಏನಾದರೂ ಇರಲಿ, ಎಂತಾದರೂ ಇರಲಿ, ಅದರ ಚಿಂತೆ ಇವನಿಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದೇ ಅವನ ನೆಮ್ಮದಿ ಕದಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬರಬೇಕಾದದ್ದು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಾರದ್ದು ಏನಾಗಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ಅವನದು. ಗಾಳಿಯ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೇರಿ ಹೋಗುವ ಹೆಡ್ಡತನ ಅವನಿಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು, “ಇಟ್ಟಾಂಗಿ ಇರುವೆ ಹರಿಯೆ ಎನ್ನದೊರೆಯೇ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ನಾನೇಕೆ ಬಡವನೋ ಹರಿಯೇ, ನಾನೇಕೆ ಪರದೇಶಿ?

ಬಡತನವಾಗಲಿ, ಸಿರಿತನವಾಗಲಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಧರ್ಮಗಳು ನೆಮ್ಮದಿಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಸಿರಿವಂತನೇ; ಅವನಿಗೆ ದುಡ್ಡಿರಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಬಯಕೆಗಳಿಲ್ಲ. ವಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ಬಡವನಿಗೂ ಹಾಗೆಯೇ—ದುಡ್ಡಿರಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ಬಯಕೆಗಳಿದ್ದರೆ ಬಡವನೇ. ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಸಿರಿವಂತರೆಂದು ಕಂಡು ಕೊಂಡರೂ ಒಳಗೆ ಅವನನ್ನು ಬಡತನ ಕಾಡುತ್ತದೆ.

‘ಕಷ್ಟ ಬೇಡೆಂಬಾಸೆ, ಕಡುಸುಖವ ಕಾಂಬಾಸೆ’ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರಿಂದ ಯಾರೂ ಬಡವರೂ ಅಲ್ಲ, ಸಿರಿವಂತರೂ ಅಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಬಡವರೇ.

2. ಹಣದ ಹಸಿವೆ

ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡುವುದು ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೆಂಬಂತೆ ತೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಚಿರತೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಲ್ಲಂತೂ ಕ್ರೌರ್ಯ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ, ಈ ಹಿಂಸೆ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಎದ್ದು ಬರುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅವು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿತೆಂದರೆ ಸಿಂಹದ ಬಳಿಯೇ ಜಿಂಕೆ ಸುಳಿದರೂ, ಸಿಂಹ ಅದನ್ನು ಕತ್ತೆತ್ತಿಯೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಂಕೆಗಾಗಲಿ ಭಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಂದರೆ, ಹಿಂಸೆಯ ಹಿಂದೆ ದ್ವೇಷ ಬುದ್ಧಿಯಿರದು. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಬದುಕುವುದೂ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ. ಇದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರೌರ್ಯವೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಎಣಿಕೆ ಅಷ್ಟೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕಾದಾಡುವಾಗ ವೈರವೇನು ಇರಲಾರದು.

ಆದರೆ ಕೂಡುವ ಕಾಲ ಬಂದಿತೆಂದರೆ ಗಂಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಣಸಾಟ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಆಗ ನಡೆಯುವ ಹಿಂಸೆ ಹಸಿವಿನಿಂದಲ್ಲ, ಕಾಮದ ಕಾವಿನಿಂದ. ಅಂಥ ಕಾದಾಟದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಂತೆ ಹಿಂಸೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಾಮದ ಅಮಲು ಇಳಿಯಿತೆಂದರೆ ತೆಪ್ಪಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ.

ಮನುಷ್ಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳದ್ದೇ ಆದುದರಿಂದ ಅವನು ಬೇಟೆಗಾರನಾದುದು ಸಹಜವೇ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೊದಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಬೇಟೆಯೂ ಹೊಟ್ಟೆಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳಲೆಂದೇ. ಹಸಿವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ

ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು. ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲದೆ ಅವನಿಗೆ ಬೇರೆಯ ಆಹಾರ ಎಲ್ಲಿಯದು?

ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆದಂತೆ ಹಸಿವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇರೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೇಲೂ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ಅವನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬೇಟೆಯೊಂದು ಆಟ. ಮೋಜು. ತನ್ನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಿಂದು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಲು ಮನುಷ್ಯನೇನು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಾಣಿಗಳಿರಲಿ, ತನಗಿಂತ ದುರ್ಬಲರಾದ ಇತರ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಹೊರಟನಲ್ಲವೆ? ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರೌರ್ಯ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವೈರ ಬುದ್ಧಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಸಿವೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ಕಾಮವೂ ಅಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿರುವ ಸಹಜವಾದ ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿ.

ಇದು ಹೊರಹೊಮ್ಮುವುದು ಹಣದ ಹಸಿವೆಯಲ್ಲಿ, ಹಣವೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೊಂದು ಬಲ, ಈಟಿ, ಭರ್ಜಿ, ಬಿಲ್ಲು, ಬಾಣಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಆಯುಧ. ಇದರಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹಿಂಸಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಏನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸುವುದಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಶಕ್ತಿಯೂ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಎಣಿಕೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಬಯಕೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಕ್ರೌರ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹಿಂಸಾಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವೇ ಕಾರಣ ವೆನ್ನಬಹುದು. ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹಣದ ಅರಿವಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೇ ಪ್ರೇರಕ. ಮನುಷ್ಯನಿಗಾದರೆ ಹಣದಿಂದ ಒದಗುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

3. ದಡ್ಡರ ದುಡ್ಡು

ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿರುವುದೇನೋ ದಿಟ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವವರು ವಿರಳ. ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಷ್ಟ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು? ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರಿದ್ದಂತೆ ಇದ್ದರೆ ಆಯಿತು ಎನ್ನುವವರೇ ಬಹುಮಂದಿ.

ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವವರು ಹಣದಿಂದಾಗುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೇ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕುವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ವೈಭವ, ವಾಹನದ ವೈಖರಿ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಕರಗಳ ಬಾಹುಳ್ಯ, ಮೋಜಿನ ರೀತಿ ಇವೆಲ್ಲ ಬದುಕಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸುತ್ತವೆಯಲ್ಲವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಈ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ದಿಟವೆಂಬುದನ್ನು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಮಂದಿ ಎಷ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ? ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲು ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯ ವೆಚ್ಚವಾಗಬೇಕು. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯಿರಬೇಕು. ಬರಿಯ ಅನುಕರಣೆಯೆಂದರೆ ಸರಿ, ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ ಯೇನಿರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ.

ದಡ್ಡರಿಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಆಸೆ. ದುಡ್ಡು ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವೆಡೆಯೂ ಬಹುಕಾಲ ಸಲ್ಲದೆಂಬ ಸೊಲ್ಲು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ಲೋಕವೊಂದು 'ನಂದಂತಿ ಮಂದಾಃ ಶ್ರೀಯಮಪ್ಯನಿತ್ಯಾಂ' ಎಂದೇ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣವು ಬೇಕೆಂಬಾಸೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಗತ್ಯವಾದುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅನಗತ್ಯವಾದುದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ತೊಂದರೆ ಬಾರದೆಯಿರುವುದುಂಟೆ? ತೊಂದರೆ ಬಂದಿತೆಂದರೆ ಇವರು ಹಳಹಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಳವಳಪಡುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿಯೇ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತೆಂಬಂತೆ ಬೆದರುತ್ತಾರೆ. 'ಪರಂ ವಿಷೀದಂತಿ ವಿಷದ್ ಗೃಹೀತಾಃ' ಆಗ ಹಣವು ಕೈಬಿಟ್ಟಿತ್ತೆಂಬ ಕೊರಗು; ಇದ್ದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಮರೆಯಾಗುವ ಭೀತಿ. ಆಗಲೂ ಅವರು ಬುದ್ಧಿಯ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗೋ ಸಾವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಗಂಡಾಂತರ ದಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ವೆಚ್ಚವಾದರೆ ಹೇಗೆ?

ಹೀಗೆ ದುಡ್ಡು ಬರುವಾಸೆ, ತೊಂದರೆ ಬಾರದಿರಬೇಕೆಂಬಾಸೆ ಎರಡೂ ಇರುವಾಗ ಮನುಷ್ಯನು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದರೆ ಒಳಿತು. ಹಣದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮರುಳಾಗದಂತೆ ಹಣದ ಸಹಜ ಕೊಡುಗೆಗಳಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗ, ಅದರ ಪೂರ್ವಾಪರಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳನ್ನೂ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಗ ದುಡ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿಗಿಟ್ಟ ಬಯಕೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗ ಕಸಿವಿಸಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡನ್ನು ಬರಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹಿಡಿಯುವ ದಾರಿ ಸರಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದೂ, ನೇರವಾಗಿರ ಬೇಕೆಂದೂ ಎಚ್ಚರವಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅದು ವಿಚಾರದಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತದೆ. ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗ ಎದೆಗುಂದದೆ, ತಪ್ಪು ದಾರಿ ಹಿಡಿಯದೆ ಅದನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವ, ಅದನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಹದನವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ.

ದಡ್ಡರ ಬಳಿ ದುಡ್ಡು ಸೇರುವುದೂ ಹೆಚ್ಚು. ಅವರಿಗೆ ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು. ದುಡ್ಡಿನಿಂದೇನು ಜಾಣತನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆಯಿಂದೇನು ವಿವೇಕ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ.

4. ಹೊನ್ನಿನ ಕನಸು

ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ, ಯಾರ ನಿರ್ಬಂಧ ? ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೇ ನಡೆಯುವ ವ್ಯಾಪಾರವಲ್ಲವೆ? ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಗೊಡವೆಯಿರದು, ಹೊರಗಣ ಮಂದಿಯ ಮುಲಾಜೇನು ? ಬಯಕೆಗಳು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ತೋರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತೋರಿಕೊಂಡೊಡನೆ ತೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಆಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದು ವಿಚಾರದಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತದೆ. ತೊಂದರೆ ಬಂದಾಗ ಎದೆಗುಂದದೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು. ಕನಸಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೂ ಅದೆ.

ಆದರೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುವನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲೂ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟರೆ ನಿರಾಸೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದೇ. ಕನಸಿನ ಸತ್ಯ ಕನಸಿಗೆ, ಎಚ್ಚರದ ಸತ್ಯ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ. ಎರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲೋಕಗಳು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅನುಭವಗಳು. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಹೊನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನದು; ಅದೇನು ದ್ರವ್ಯವಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಅದರಿಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಚ್ಚತ್ತ ಮೇಲೆ ಉಳಿಯುವುದು ಹೊನ್ನಲ್ಲ, ಹೊನ್ನಿನ ನೆನಪು ಅಷ್ಟೆ! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮರುಗಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಕನಸು ಎನ್ನಲಾಗದು. ಕೆಲವರು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲೂ ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಹೊನ್ನಿನ ಬಯಕೆ ಬಲವಾಗಿರುವಾಗ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಂಡಿಗೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೊನ್ನಿನ ತುಣುಕುಗಳೇ. ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಹಾದು ಹೋಗುವುದೆಲ್ಲ ಅವೇ. ಅವನ್ನು ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುವರೆನ್ನಿ. ಎಚ್ಚರದ ಕನಸೇನು ಕನಸಲ್ಲವೆ ? ಗಾಳಿಗೋಪುರಗಳಿಗೆ ತಳಪಾಯವುಂಟೆ ?

ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಆಗುವುದೆ ಹೇಗೆ? ಮನಸ್ಸಿನ ಮಂಡಿಗೆಗಳು ನಾಲಗೆಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ದುಗುಡಪಟ್ಟರೆ ಸರಿಯೆ ?

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊನ್ನಿನ ಕನಸು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಚ್ಚರದ ಕನಸೂ ಬಯಕೆಗಳ ಬಲೆಯೇ. ಎಚ್ಚರದಲ್ಲೂ ಅದೇ ಬಯಕೆಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕನಸಲ್ಲಿ ಕೈಗೂಡಿದಂತೆ ಅವು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಕೈಗೂಡುವುದುಂಟೆ? ಎಚ್ಚರಕ್ಕೂ ಕನಸಿಗೂ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದುಃಖ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಾದೀತೆ ?

ಬಹು ಜನರು ಈ ಅಂತರವನ್ನರಿಯದೆ ದುಃಖಪಡುತ್ತಾರೆ. ಬಯಸಿದ್ದಲ್ಲ ಕೈಗೂಡಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದರೆ ಆದೀತೆ? ತನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ-ಮಿತಿ ಮೇರೆ-ಕೊರೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಡವೆ? ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಬಯಕೆಗಳಷ್ಟೆ ಮುಖ್ಯ. ಅದಷ್ಟೇ ದ್ರವ್ಯವೂ ಕೂಡ. ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಬಯಕೆಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಎಚ್ಚರದಲ್ಲೇ ಬಯಕೆಗಳಿಗೂ, ಅವನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗೆಗಳಿಗೂ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲವೆ?

5. ಅರ್ಥ-ಅನರ್ಥ

ಹಣಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಾತು ಅರ್ಥ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಮೂಲಾರ್ಥ ಬೇಡುವುದು (ಉಪಯಾಂಚಾಯಾಂ; ಅರ್ಥ್ಯತೇ) ಬೇಡುವಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಬಯಕೆ.

ಬಯಕೆಯುಳ್ಳವನು ಬೇಡುತ್ತಾನೆ. ಬೇಡಿದವನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಬಯಸಿದುದು ಕೈಸೇರಿದರೆ, ಬಯಕೆ ಪೂರೈಸಿದರೆ, ಬಯಸಿದವನಿಗೆ ಸಂತೋಷವಲ್ಲವೇ?

ಆದರೆ ಬಯಸಿ ಬೇಡಿದಾಗಲೂ ಅದು ಹತ್ತಿರ ಬಾರದಿರಬಹುದು, ಬೇಡಿದುದು ಬರಿದೆಯೆಂದಾಗಬಹುದು; ಬಯಕೆ ಬಯಕೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ನಿರರ್ಥಕ, ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.

ನಿರರ್ಥಕವೆಂಬುದು ಬೇರೆ, ಅನರ್ಥವೆಂಬುದು ಬೇರೆ. ಬಯಸಿದ್ದು ಬೇಡಿದಾಗಲೂ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ನಿರರ್ಥಕ, ಬೇಡಿದ್ದು, ದುಡಿದದ್ದು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ಬೇಡವಾದದ್ದು ಬಯಕೆಗೆ ತೀರ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು ಬಂದೊದಗಿದರೆ ಅದು ಅನರ್ಥ.

ಅದನ್ನೆ ಅನಿಷ್ಟ (ಎಂದರೆ ಬೇಡವಾದುದು), ಕೆಡುಕು, ವಿಪತ್ತು (ತೊಂದರೆ) ಎಂದೆಲ್ಲ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅನರ್ಥವೆಂದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅಂಜಿಕೆಯೆ; ನಮ್ಮನ್ನೂ, ನಮ್ಮದಾಗಿರುವ ವಸ್ತುವನ್ನೂ ಗಾಸಿಗೀಡಾಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಅನರ್ಥ. ಹಣ ಹೋದರೆ ಅನರ್ಥ. ಮನೆ ಹಾಳಾದರೆ ಅನರ್ಥ. ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಮರೆಯಾದರೆ ಅನರ್ಥ.

ವೇದಾಂತಿಗಳು 'ಅರ್ಥವನ್ನು ಅನರ್ಥವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೋ' (ಅರ್ಥಮನರ್ಥಂಧಾವಯ ನಿತ್ಯಂ) ಎನ್ನುವರಲ್ಲ; ಅದರ ಫಲವೇನು?

ಅರ್ಥ ಅನರ್ಥವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಬಯಸಿದುದು ಬಂದಮೇಲೆ ಅನರ್ಥವೆಲ್ಲಿಯದು? ಬೇಡವಾದುದು, ಬೇಡೆನಿಸಿದ್ದು ಬಂದರೆ ತಾನೆ ಅನರ್ಥ?

ವೇದಾಂತಿಗಳದ್ದು ಲೋಕ ವ್ಯವಹಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ, ವ್ಯವಹಾರ ದೊಳಗೆ ಅಡಗಿರುವ ಪರಮಾರ್ಥದ ದೃಷ್ಟಿ. ಬಯಸುವುದೇನೋ ಸರಿಯೆ, ಬಯಸಿದಾಗ ಬೇಡುವುದು ಸಹಜವೇ. ಆದರೆ ಏನನ್ನು ಬಯಸ ಬೇಕು ಎಂಬ ವಿವೇಕವಿದ್ದರೆ ಬಯಸಿ ಬಂದದ್ದು ಅನರ್ಥವೇ ಆದೀತು. ಅರ್ಥವೆಂಬುದು ಬೇಡುವುದಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು. ಮುಂದೆ ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲವೂ ಅನರ್ಥವೇ.

ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಬಯಸುತ್ತೇವೆಯಲ್ಲವೆ? ಹಣವು ಬದುಕಿಗೆ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ತಾನೆ? ಆದರೆ ಹಣದಾಸೆಗೆ ಕಡಿವಾಣವಿಲ್ಲದೆ, ಅದು ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಬದುಕಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯೇನು ಇರದು. ಆಗ ಕೈಸೇರಿದ ಅರ್ಥಕ್ಕೇ ಸಾರ್ಥಕತೆಯಿರದು. ಕೂಡಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಿರರ್ಥಕ ಎನ್ನುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅನರ್ಥವೇ ಕಾದಿರುವುದು.

ಹೀಗೆ, ಅರ್ಥದ ಔಚಿತ್ಯ, ಅಗತ್ಯ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಸಾಧ್ಯತೆ, ಸಂಭವ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ, ಅರ್ಥದ ಆರ್ಥಿಕತ್ವಕ್ಕೆ (ಎಂದರೆ ಬಯಕೆಗೆ) ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೆ ಅರ್ಥದ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೈ ಸೇರುವುದು. ಅರ್ಥ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದು. ಈ ಬಗೆಯ ವಿವೇಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥದಿಂದ ಅನರ್ಥ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

6. ಮೋಜಿನ ತೊಡರು

ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯದೊಂದು ಮಾತು—

“ರತ್ನೇಸಂಕೋಲೆಯಾದಡೆ ತೊಡರಲ್ಲವೆ ?

ಮುತ್ತಿನ ಬಲೆಯಾದಡೆ ಬಂಧನವಲ್ಲವೆ ?

ಚೆನ್ನದ ಕತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆಹೊಯ್ದಡೆ ಸಾಯದಿರ್ಪರೆ ?”

ಸಂಕೋಲೆ ಕಬ್ಬಿಣದ್ದಾದರೇನು ರತ್ನಗಳನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೇನು? ಕಾಲಿಗೆ ಸರಪಳಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಓಡಾಟಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ನಿರಾಳವಾಗಿ ಅಡ್ಡಾಡಲಾದೀತೆ? ಮುತ್ತಿನದೇ ಬಲೆಯಾಗಲಿ, ಬಲೆ ಬಲೆಯೇ; ಬಂಧನವೇ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೇನು ಮೆರಗು ಕೊಡಲಾರದು. ತಲೆಯನ್ನು ಕಡಿಯಲು ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ, ಅದು ಉಕ್ಕಿನದಾದರೂ ತಲೆ ಕಡಿದು ಉರುಳುತ್ತದೆ, ಬಂಗಾರದ ಕತ್ತಿಯಾದರೂ ಕಡಿದುರುಳುತ್ತದೆ. ಬಂಗಾರದ್ದೆಂದು ಕತ್ತಿಗೇನು ಕರುಣೆ ಬಾರದು, ಬಂಗಾರದ ಕತ್ತಿ ಮೇಲೆರಗುವಾಗ ತಲೆಗೇನಾದರೂ ಹಿತವೆನಿಸಿತೆ?

ಬಡತನವೊಂದು ತೊಡರು ಎಂದುಕೊಂಡರೆ, ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸಿರಿತನವಿದ್ದರೂ ಅದೊಂದು ತೊಡರೇ. ಬಲೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕುವುದು. ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳು, ಮರಿ ಎಂಬ ಅಭಿಮಾನವಿರುವುದರ ಸಂಕೇತ. ಅಭಿಮಾನವಿರುವುದು ಮುತ್ತಿನಂಥ ಸಂಗತಿಯೇ, ಆಕರ್ಷಕವಾದುದೇ. ಆದರೆ ಅದೊಂದು ಬಂಧನವಲ್ಲವೆ? ಕಟ್ಟುಪಾಡಲ್ಲವೆ? ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವೇ ಸಿಲುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಲೆ ಅದು. ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೆ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ತರಿಯಲು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕತ್ತಿಯೇ ಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಮಿತಿಮೀರಿದ ಬಯಕೆಗಳು, ಆಡಂಬರ, ಓಲಾಟ, ಇವೆಲ್ಲ ಕತ್ತಿಯಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ತಲೆಯನ್ನು ತರಿದಾವು. ನಮ್ಮ ಕತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಕತ್ತಿಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಯಾವಾಗ ಅವು ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಬಡಿದಾವೋ ತಿಳಿಯದು.

ಮೇಲಿನ ವಚನದ ಇಂಗಿತ, ನಾವು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬುದು, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಚೆಲುವೆಂದು, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮೋಜೆಂದು ಹಿಡಿಯಲು ಕೈಚಾಚಿದರೆ, ಅದರತ್ತ ನಡೆಯಲು ಅಡಿಯಿಟ್ಟರೆ, ಚೆಲುವಿನ ಹಿಂದಿರುವ ಅಪಾಯ, ಮೋಜಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಪತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದಾವು, ನಮ್ಮತ್ತ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದಾವು.

ಹಣದ ಬಯಕೆ ಯಾರಿಗಿಲ್ಲ? ಹಣದಿಂದ ಸುಖವೇ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯಿದ್ದರಂತೂ ಬಯಕೆಯೊಂದು ಗೀಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಗೀಳಿಗೆ ಪಕ್ಕಾದಾಗ ವಿಷವೂ ಅಮೃತದಂತೆಯೇ ತೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನ ಚೆಲುವಿಗೆ ಮೋಸ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನೇನು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಗೇಣು ಎಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮೈಮರೆತಾಗ. ವಿಪತ್ತು ಮೇಲೆರಗುತ್ತದೆ, ಸಾಯಬಡಿಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಕತ್ತಿಯು ಚಿನ್ನದ್ದಾಗಿರಲಿ, ಕಬ್ಬಿಣದ್ದಾಗಿರಲಿ, ಹರಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಗಾಸಿಯಾಗುವುದು ಸಮನಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲವೆ? ನೋಡಲು ಚಿನ್ನದ ಕತ್ತಿ ಥಳಥಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ ದಿಟ. ಆದರೆ ಬಿರುಸಿನಿಂದ ಕುತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಡಿದಾಗ, ತಲೆಯೇನು ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೆ? ಕತ್ತಿ ಕತ್ತಿಯೇ, ಅದರ ದ್ರವ್ಯ ಏನಾಗಿರಲಿ, ಅದು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಒಂದೇ. ಬಲೆ ಬಲೆಯೇ ನೂಲಿನದಾಗಿರಲಿ, ಮುತ್ತಿನದಾಗಿರಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುವ ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಅದಕ್ಕೆ.

7. ದಾರಿಯೋ, ಗುರಿಯೋ

ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಹಣ; ಅದನ್ನು ಗಳಿಸುವುದೇ ಪುರುಷಾರ್ಥ. ಹಣ ಇದ್ದರಲ್ಲದೆ ಕಾಮಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ? ಧರ್ಮಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಹಣ ಇರಬೇಡವೆ?

ಹೀಗೆಂದು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೌಟಿಲ್ಯನೇ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಸಾಧಾರಣ ವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇದೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಹಣ ಬೇಕು. ಬೇಡವೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೊಂದೇ ಮುಖ್ಯ. ಅದನ್ನು ಗಳಿಸುವುದೇ ಬದುಕಿನ ಪರಮೋದ್ದೇಶ ಎನ್ನಬಹುದೆ? ಹಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರಾವ ಪ್ರಸಕ್ತಿಯೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿರದೆ?

ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು, ಚಪಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬಹು ಜನರ ಆಯಸ್ಸು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ದೈಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಇರುವ ಕಾಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೇ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮನುಷ್ಯರೂ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗವೇ ಎಂಬುದಂತೂ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಾಡುವುದೂ ಇಷ್ಟನ್ನು ತಾನೆ...? ಮನುಷ್ಯ ನಿಗಿರುವ ಹೆಚ್ಚುಗಾರಿಕೆಯೇನು? ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಅಂತರವೊಂದಿದೆ. ಮೇಲು ಕೀಳೆಂಬ ಎಣಿಕೆ ಬೇಡ; ಅಂತರವೆಂದರೆ ಸಾಕು.

ಇದು ಮನುಷ್ಯನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ಮಾತು, ಕತೆ, ನೀತಿ, ಅಚಾರ, ವ್ಯವಹಾರ, ಸಮಾಜ, ಸಂಬಂಧ, ಕಲೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮ, ಹೀಗೆಂದು ಪರಿಸರ ಮನುಷ್ಯನ ಸೂತ್ರ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆಯೂ

ಮನುಷ್ಯನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿದೆಯಲ್ಲವೆ ? ಇದನ್ನು ಅರಿಯದೆ, ಇದರ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಣದೆ, ಮನುಷ್ಯ ತಿನ್ನುವುದು, ಕುಡಿಯುವುದು, ಸುಖ ಪಡುವುದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಬಾಳನ್ನು ಕಳೆಯಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರೆ ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಹಣವೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕನೆನ್ನಬೇಕು. ಅವನಿಂದ ಇತರರಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ನೆರವೂ ಆಗಲಾರದು. ಸಮಾಜಕ್ಕೊಂದು ಹೊರೆ ಅವನು. ಅವನು ಬದುಕಿದುದು ಸುಮ್ಮನೆ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇತರ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅವನು ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕನೆಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನಿ. ಅವರ ಬಾಳೂ ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು, ಚಪಲ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಷ್ಟೇ. ಅವರಿಗೆ ಇವನು ಆದರ್ಶ ಪುರುಷನೇ ಆದಾನು ! ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದ ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸು ಹರಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ, ಆದರೆ ಹೀಗಾಗುವುದು ಕಡಮೆ. ಹಣ ದಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಗುರಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

8. ಹಣವಿದ್ದರೇನು ?

ಹಣವನ್ನು ಬಯಸುವವರೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನೇ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಬಂದೊದಗುವ ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ಇವಕ್ಕೆ ಸಾಧನೆಯೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಹಣ ಬಯಕೆ.

ಬಯಕೆಗೆ ಹತ್ತಾರು ಮುಖಗಳು. ಸುಖ ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಸುಖ, ಸಂತೋಷ ಎಂಬುದು ಅವರವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಖ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ಜನರ ನಡುವೆ ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದ ನಡೆಯುವ ಆಸೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೂ, ಉದ್ದಿಮೆಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಖ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಕುಳವಾಗುವ ಬಯಕೆ.

ಹೀಗೆ ಧನ ಕಾಮನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಸಂಚಯಕಾಮ, ಕೀರ್ತಿಕಾಮ, ಅಧಿಕಾರಕಾಮ, ಶಕ್ತಿಕಾಮ ಎಂಬುದಿರಬಹುದು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತಾನು ಸಂಪನ್ನನಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿಯೇ ಇರುವ ಕಾಮನೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಾಚೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಮನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ನತೆಯೇ ಇರದಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಕಾಮನೆಗಳು ಕನಸುಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕು.

ಸಮಸ್ಯೆಯೇನೆಂದರೆ ಹಣದ ಬಯಕೆ ಉಳಿದ ಕಾಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದೋ ಅಥವಾ ಉಳಿದ ಕಾಮನೆಗಳು ಹಣದ ಬಯಕೆ

ಯನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಹಾಕುವವೋ ಎಂಬುದು. ಹಣವೊಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳೂ, ಬಯಕೆಗಳೂ (ಕೀರ್ತಿ, ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿ) ತೀರಬೇಕು. ದುಡ್ಡಿದ್ದವನು ದೊಡ್ಡಪ್ಪ; ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಾಗುವುದು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲವರ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲೇ ತಾನೇ? ಸಣ್ಣಪ್ಪಗಳು ಇದ್ದರೇ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ! ಸಣ್ಣಪ್ಪಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದ್ದು ದೊಡ್ಡಪ್ಪರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದರಿಂದ ದುಡ್ಡಿದ್ದವನು ಅಷ್ಟರಿಂದಲೇ ದೊಡ್ಡಪ್ಪನಾಗಲಾರ. ದುಡ್ಡನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ (ಎಂದರೆ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಾಗ) ದುಡ್ಡಿಗೂ ಬೆಲೆ, ದುಡ್ಡಿರುವ (ಅಥವಾ ದುಡ್ಡಿದ್ದ) ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಬೆಲೆ. ದೊಡ್ಡತನವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ದುಡ್ಡಿಗೆದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕಷ್ಟು ಬೆಲೆ; ಅದರ ಬಯಕೆ.

ಹಣವನ್ನು ಅನುಭವಿಸದೆ, ಅನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೆ, ಇತರರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕಾಣಿಸದೆ, ಅದನ್ನು ನೆಲದೊಳಗೆ ಹುಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡದ್ದು ಬರಿಯ ಶ್ರಮವಾಯಿತು. ತಿಳಿಗೇಡಿತವಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನಾದಹಾಗಾಯಿತು? ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನುಕೂಲವೇ ನಮ್ಮ ನೇರಾದ ಬಯಕೆ, ದಿಟವಾದ ಬಯಕೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಷ್ಟೆ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣದ ಬಯಕೆ.

ಉಳಿದ ಯಾವ ಕಾಮನೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಣದ ಬಯಕೆ ಇರುವದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಬಯಸುವವರಿಗೆ ಹಣದಾಚೆ ಇರುವ, ಹಣದಿಂದ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಏನಾದರೊಂದು ಬಯಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವುದು ಸಹಜವೂ ಹೌದು, ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಎಂದರೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು.

9. ಹಣದಿಂದ ಸೊಕ್ಕಿದವರು

“ಇಕ್ಕಿದರುಂಟು, ಮದದಲಿ ಸೊಕ್ಕಿದರೇನುಂಟು?”

ಹೀಗೆಂದು ಪುರಂದರದಾಸರದ್ದೊಂದು ಮಾತು.

ಇಕ್ಕುವುದು, ಸೊಕ್ಕುವುದು ಎಂಬೆರಡೂ ಹಣದ ಎರಡು ದಾರಿಗಳು.

ಒಂದರಿಂದ ಒಳಿತು, ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ಕೆಡುಕು ಎಂದು ದಾಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾರೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಹಣ ಸೇರಿತನ್ನಿ, ಅದೇನು ಆಕಾಶದಿಂದ ಉದುರಿತೇ? ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲ ಮರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿತೆ? ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದೇ ಎಂದರೂ ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡದ್ದು ತಾನೆ?

ಒಂದೆಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದೆ ಹಣದ ಸ್ವಭಾವ. ಒಬ್ಬರಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದೇ ಅದರ ಧರ್ಮ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಣಹವಿದ್ದಿತೆಂದರೂ ಅವನ ಊಟ, ಉಡುಗೆ ಗಳಿಗಾದರೂ ಅದು ಬೇರೆಯವರ ಕೈಸೇರಬೇಕು. ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವಿದ್ದರಂತೂ ಹಲವು ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಹರಿದು ಹಲವರ ಕೈ ಸೇರಬೇಕು.

ಇದ್ದವರು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ದಾರಿ. ಹಣದ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದು ಅದು. ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಅದು ಪೂರೈಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳ್ಳವರು ಇಕ್ಕಿದರೆ ತಾನೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ?

ದಾನಕ್ಕೇ ಕೈಯೊಡ್ಡಬಾರದು. ದುಡಿದು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇನೋ ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ದುಡಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ

ಬರುವುದುಂಟೆ? ದುಡಿಯುವ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಅನುಕೂಲವಾದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಂಟೋ? ದುಡಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದು ದುಡಿಯದಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಸೋಮಾರಿಗೆ ನೆರವಾಗಬಾರದು. ಪರಾವಲಂಬನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಬಾರದು.

ಆದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಡತನವೊಂದೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಮುಖಗಳು. ರೋಗಿಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾದವರು, ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಈಡಾದವರು, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದವರು, ಅನಾಥರಾದ ಮಕ್ಕಳು. ನಿರ್ಗತಿಕರಾದ ಮುದುಕರು ಹೀಗೆ ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಣವೊಂದೇ ಪರಿಹಾರಿಸುವುದೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇದೆಯಲ್ಲದೆ? ಹಣವುಳ್ಳವರು ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಆದೀತೆ? ಇಲ್ಲದವರು ಇಕ್ಕುವುದು ಹೇಗೆ? ಉಳ್ಳವರು ಇಕ್ಕುವಾಗಲೂ ವಿವೇಕ ವಿರಬೇಕು, ವಿಮರ್ಶೆಯಿರಬೇಕು, ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಹಣವಿದ್ದವರು, ಇಕ್ಕುವ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೊಕ್ಕುವುದು ಕಂಡಿತ. ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗದ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಮದಕ್ಕೆ ಎಡೆ. ಇವುಗಳಂತೆಯೇ ಧನಮದವೂ. ಮದ ಒದಗಿತೆಂದರೆ ಕಣ್ಣು ಕುರುಡಾಗುತ್ತದೆ, ವಿವೇಕ ಜಾರುತ್ತದೆ, ವಿಚಾರ ಸಡಿಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದಾಗ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬೀಳದಿರುವುದು ಹೇಗೆ? ಮರದ ಮೇಲೆ ಗತ್ತಿನಿಂದ ಮಲಗಿದವನು ಎಚ್ಚರಗೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವಾಗ? ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದ ಮೇಲೆ ತಾನೆ? ಸೊಕ್ಕಿದವನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೊಕ್ಕಿಗೆ ಆಸರೆಯಾದ ಹಣ ಸೂರಿಹೋದ ಮೇಲೇ. ಆಮೇಲೆ ಇಕ್ಕುವ ಮನಸ್ಸು ಬಂದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇಕ್ಕುವ ಮನಸ್ಸು ಮೊದಲೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಸೊಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಅವನು!

10. ಹಣ - ತೃಪ್ತಿಗಳ ಹಗರಣ.

ಹಣದ ಒಂದು ಗುಣ ಅದು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಾಕೆನಿಸದಿರುವುದು. ತೃಪ್ತಿಗೂ, ಹಣಕ್ಕೂ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೆ ಬಂದ ವೈರ. ಹಣವಿದ್ದಷ್ಟೂ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹಣದ ಬಯಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಬೇರೆಯ ಪರಿಕರಗಳಿಗೆ ಈ ಗುಣವಿಲ್ಲ. ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಹಸಿವು ಹೋದರೆ ಊಟದ ಬಯಕೆಯೂ ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಎಷ್ಟು ರುಚಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಬೇಡೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಟ್ಟೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಂಗಿಯ ಮೇಲಂಗಿಯೆಂದು ಎಷ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು? ಅದಕ್ಕೂ ಮಿತಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದು? ಎಷ್ಟೇ ಇಷ್ಟವಾದ ದ್ವಾರಗಲೀ, ಒಂದು ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಟ, ಪಾಠ, ಹಾಡು, ಹಸೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಮಿತಿಯರಿತು ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ನೂರು ಜನರಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಂದಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಂಪನ್ನತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮೆರೆದರೆ ಇನ್ನು ಎಂಬತ್ತು ಮಂದಿಯ ಬಡತನವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿದಂತಾಯಿತೆ? ದಿಟವಾಗಿ, ಅವರ ಬಡತನವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಬಡವರು, ಭಾಗ್ಯವಂತರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸುವುದೇ ಈಗ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು.

ಔದ್ಯಮಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಜ್ಞರು ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದಿಗಿಂತ ಇಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿದೆ. ಏರುತ್ತಿದೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪಿಡುಗು ಬೇರೆ!

11. ಧನಬಲ

ಬಲಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಗೆಗಳು. ಹಣವಿರುವುದೊಂದು ಬಲ, ಧನಬಲ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿರುವುದಿನ್ನೊಂದು ಬಲ; ಬುದ್ಧಿ ಬಲ. ಓದಿರುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಬಲ; ವಿದ್ಯಾಬಲ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗುರಿ, ಕೆಲವು ದಾರಿ. ಓದುವುದೇತಕ್ಕೆ? ಬುದ್ಧಿ ಬರಲೆಂದು. ಓದು ದಾರಿ, ಬುದ್ಧಿ ಗುರಿ, ಬುದ್ಧಿ ಬರಬೇಕಾದುದಾರೂ ಏತಕ್ಕೆ? ಹಣ ಬರಲೆಂದಲ್ಲದೆ? ಬುದ್ಧಿ ದಾರಿಯಾಯಿತು, ಧನ ಗುರಿಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಬಲಗಳೂ ಧನಬಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಣಕೆ.

ಧನಬಲವೇ ಬಲ; ಅದು ಇದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಬಲಗಳು ತಾವಾಗಿ ಬಂದೊದಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಭಾವಿಸುವವರು ಧನವನ್ನು ಗಳಿಸಲೆಂದೇ ತಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳೆಯುವುದು ಸಹಜ. ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಅಂಜದೆ, ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಧೈರ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯವಿದ್ದವನಿಗೆ ಪಥ್ಯದ ನಿರ್ಬಂಧವೇತಕ್ಕೆ? ಏನನ್ನಾದರೂ ಅರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದವನಿಗೆ ಇದನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು, ಅದನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದು, ಆಗ ತಿನ್ನಬಾರದು, ಈಗ ತಿನ್ನಬಾರದು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಅಡೆತಡೆಗಳಿರಲಾರವಷ್ಟೆ?

“ಸರ್ವಂ ಬಲವತಾಂ ಪಥ್ಯಂ” ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಲೋಕವನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವ ದುರುಳರು ಕೂಡ ಬಲಶಾಲಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತೂ ಇದೆ. “ಬಾಧಕ ಅಪಿ ಲೋಕನಾಂ ಬಲಿನೋ ಬಿಭೃತಿ.” ದುರುಳರು ಬಲಶಾಲಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ,

ಬಲಶಾಲಿಗಳು ದುರುಳರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಿಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲಿ ಬಲವೆಂದರೆ ಧನಬಲವೇ. ಧನಬಲವುಳ್ಳವರನ್ನು ದುರುಳರು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ವಿವೇಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯುಕ್ತ, ಇದು ಆಯುಕ್ತ ಎಂಬ ವಿವೇಚನೆಯಿದ್ದವರ ಬಳಿ ಧನ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಳಿದು ಸೇರಿದರೂ ಅದೇನು ಬಲದ ಎಣಿಕೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಯಾರು ದುರುಳರು ಎಂಬ ಅರಿವಾದರೂ ಇರುವುದು ಹೇಗೆ?

ಒಂದು ಬಲ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಬಲ ಇರಲಾರದೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಧನಬಲವಿದ್ದರೆ ಬುದ್ಧಿಬಲವಿರದು; ಬುದ್ಧಿ ಬಲವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಧನಬಲವಿರಲಾರದು. ಬುದ್ಧಿ, ಧನ ಎರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವುದು ದುರ್ಲಭ. ಹಾಗೆಯೇ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಬಲವೆಂಬರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಬಲವಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ.

ಬದುಕಲು ಯುವುದಾದರೊಂದು ಬಲವಿರಬೇಕು. ಯಾವ ಬಲದಿಂದ ಬದುಕು ಚೆನ್ನಾದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರವರು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಬಲವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಸುವುದೂ ಇದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಬೆಲೆಯಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಧನಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ. ಹೆಚ್ಚು ಧನ ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಬಂದರೆ ಆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ವಿದ್ಯೆ ದಾರಿಯಾಯಿತು; ಧನ ಗುರಿ.

ಉಳಿದ ಬಲಗಳ ಮೇಲೆ ಒಲವು ಇದ್ದವರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಲಗಳನ್ನು ಒಂದು ಏಣಿಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವು ಮೆಟ್ಟಲು ಮೆಟ್ಟಲಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೇಲಣ ಮೆಟ್ಟಲು ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ಅವರವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು.

12. ಹಣದಾಸೆ-ಪರಿಸರ

‘ಬಡತನವು ಅತ್ಯಂತ ಮಲಿನಕಾರಕ ಶಕ್ತಿ’ ಎಂದು ಸ್ವೀಡನ್ ರಾಜ್ಯದ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಸ್ಟಾಕ್ಹೋಂನಲ್ಲಿ 1972ರಂದು ನಡೆದ ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಅಧಿವೇಶನವು ಘೋಷಿಸಿತು. ತೃತೀಯ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಪರಿಸರವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿತು.

ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತೋರಿಕೊಂಡ ಕಾಳಜಿಯೇನೋ ಸರಿಯೆ, ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮಾಲಿನ್ಯ ದಿನದಿನಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದೂ ದಿಟವೆ? ಆದರೆ ಇದು ಬಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ? ಮುಂದು ವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಅದೂ ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಶೋಷಣೆಯ ಪ್ರಮಾಣವಾದರೂ ಅಧಿವೇಶನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೆ?

ಬಡಜನರೇನೋ ಅಡುಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮರದ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ತರಿದು ಕೊಂಡೊಯ್ದಾರು. ನೆಲದಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೋಡಿ ತೆಗೆದು ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಳಸಿಕೊಂಡಾರು. ತಮ್ಮ ದನ ಕುರಿಗಳ ಆಹಾರಕ್ಕೊಂದು ಹುಲ್ಲು, ಗಿಡಗಂಟೆ, ಸೊಪ್ಪುಸೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡಾರು, ಇಷ್ಟರಿಂದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಗಾಸಿಯಾದೀತೆ?

ಬಡಜನರೇನು ಗಣಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ದೋಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ? ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ, ಕೊಳಚೆ ನೀರನ್ನು ನದಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ನೀರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ? ನಗರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ, ಕೊಳಕು, ಗಾಳಿ, ವಿಷಗಳನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾರೆಯೆ? ಇವೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದಲೇ ಜರುಗುತ್ತಿರುವ

ದಾಳಿಗಳು. ಅವರಿಗಿರುವ ಹಣದಾಸೆಗೆ ನಿಸರ್ಗ ಬಲಿ. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಶೋಷಿಸಿ, ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಕುಲಗೇಡಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬಹು ವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೇ, ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದಲೇ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲವಾದ ಅಮೇರಿಕದ ಗ್ರೇಟ್ ಲೇಕ್ ಎಂಬ ತನ್ನ ಸರೋವರ ತನ್ನ ಚೆಲುವನ್ನೂ ಶುಚಿಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡ, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ನಿದರ್ಶನವಾದುದು ಯಾವ ಬಡ ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ? ಭೋಗಕ್ಕೆ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅಡಿಯಾಳಾಗಿ ಕೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ್ದೇ ಸಿಂಹಪಾಲು. ಬ್ರಿಟನ್ನಿನದು ಎರಡನೆಯ ಪಾಲು. ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆಯ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲೆಂದು ಹೊರಟ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು, ತಮ್ಮ ಅಪರಾಧದತ್ತ ಕಣ್ಣು ಹಾಯಿಸದೆ ಬಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡ ಹೊರಟಿದ್ದು ಹಾಸ್ಯಸ್ಪದ.

ಬಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಪರಿಸರ ಪ್ರವಣವೆಂಬಂಥ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಪರಿಸರವನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವಂಥ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ, ಆಧುನಿಕ ಸಂವಿಧಾನಗಳನ್ನೇನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸಲಾರವು. ಈ ಸಂವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಕರೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದೂ ಅಮೆರಿಕದಂಥ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೇ. ಇದೇ ಸಂವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ತಾವು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗಾಸಿಯನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ?

13. ಹಣ-ಸುಖ

ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಸುಖ ಎನ್ನುವುದು ಸುಳ್ಳು.

ಹಣಕ್ಕೆ ಸುಖವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆಯೆಂಬುದು ದಿಟವಾದರೂ, ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಹಣದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬರುಬರುತ್ತ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಡವನಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತ ಉಟಕ್ಕಿರದಿದ್ದಾಗ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಸುಖವೇ. ತನ್ನ ಹಸಿವನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದೇ ಸಿರಿವಂತನಾದವನಿಗೆ ಅದು ಏತರ ಲೆಕ್ಕ? ಸಾವಿರವಾದರೆ ಏನೋ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನವೆನ್ನಬಹುದು.

ಬಡವನಿಗೆ ನೂರೋ ಸಾವಿರವೋ ಕೊಟ್ಟರೆನ್ನಿ. ಅವನ ಸುಖ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹಸಿವೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಅವನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಸಿವೆ ಇಂಗಲು ಹತ್ತು ಸಾಕು, ನೂರಾಗಲಿ, ಸಾವಿರವಾಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬಯಕೆಗಳ ಮಾತು ಬೇರೆ.

ಹಣ ಇದೆಯೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಉಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲವೆ? ಉಡುವ ಬಟ್ಟೆಯೂ ಹಾಗೆಯೇ, ಅಂಗಿಯ ಮೇಲೆ ಅಂಗಿ, ಟೋಪಿಯ ಮೇಲೆ ಟೋಪಿ, ಒಂದು ಚಪ್ಪಲಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಚಪ್ಪಲಿ ಧರಿಸಬಹುದೆ? ಕೋಣೆ ತುಂಬ ಹಣವಿದ್ದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ, ಬಟ್ಟೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಹೆಚ್ಚನ್ನೇನು ಮಾಡುವರು? ಕೂಡಿಟ್ಟರೆ ಅದು ಇದ್ದೀತೆ?

ಕಳ್ಳರಿಗೆ ಕದಿಯುವ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮೋಸಗಾರರಂತೂ ಕಾದಿರುತ್ತಾರೆ, ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಬಲೆಗಳನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಾರೆ. ಬೇಡದ ಹಣವನ್ನು ಸುಲಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇನು ಸಣ್ಣದೆ?

ತಾನೂ ಅನುಭವಿಸಲಾರ, ಕೈಯೆತ್ತಿ ಇತರರಿಗೆ ನೀಡಲಾರ. ಉಳಿದಿರುವ ದಾರಿ ಯಾವುದು? ಹಾಳಾಗುವುದು. ದುಡಿದು ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಟ್ಟು ಸತ್ತರೆ ಅದು ಯಾರ ಪಾಲಾಗುವುದೋ? ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣೂ ಅದರ ಮೇಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಿಸ್ಸೆಗಾಗಿ ಹತ್ತೂ ಜನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಹಣವಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸುಖಪಡುವ ಹದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹವಣಿಕೆಯೇ ಬೇರೆ. ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಪರಿಯೇ ಬೇರೆ. ಹಣ ಗಳಿಸಲು ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯದ ಎಣಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ. ಪ್ರಣಯದಲ್ಲಿ, ಕದನದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯೇ ಎಂಬ ನ್ಯಾಯ ಹಣದ ಗಳಿಕೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ದಾರಿ ಯಾವುದಾದರಾಗಲಿ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪಿದರೆ ಸರಿ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರವಿದ್ದರೆ ಆಯಿತು. ಆದರೆ ಇದು ಸುಖವನ್ನುನುಭವಿಸುವ ಪರಿಯಲ್ಲ.

ಸುಖವು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬಾರದೆಂದು ಬಯಕೆಯಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಣದಿಂದಲೇ ಸುಖವೆಂಬ ಅರಿವಿರಬೇಕು. ಹಾಲು ಕುಡಿದ ಮಕ್ಕಳೇ ಬದುಕುವುದು ಕಷ್ಟವೆನ್ನುವಾಗ ವಿಷ ಕುಡಿದ ಮಕ್ಕಳು ಬದುಕುವುದುಂಟೆ? ಹಣ ಮುಖ್ಯವೋ, ಸುಖ ಮುಖ್ಯವೋ ಎಂಬ ವಿವೇಕ ವಿರಬೇಕು. ಹಣ ಬಂದ ದಾರಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ ಸುಖದ ಅನುಭವವು ಗಟ್ಟಿಯಾದೀತು.

14. ಕುಬೇರನಿಗೆ ವಿವೇಕವಿದೆಯೆ ?

ತಿರುಗು ಮುರುಗಾಗಿ ಓದಿದರೂ, ನೇರವಾಗಿ ಓದಿದರೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಸೆಯುತ್ತಾರಲ್ಲವೇ ? ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ಕುಬೇರನಿಗೇನಿರಬೇಕು ?' ಎಂಬುದು. ವಾಕ್ಯದ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಅಕ್ಷರಗಳ ಜೋಡಣೆಯಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮನನ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕುಬೇರನಿಗೇನಿರಬೇಕು ? ಹಣ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಣವಿರದೆ ಅವನು ಕುಬೇರವಾದದ್ದು ಹೇಗೆ ? ನವನಿಧಿಗಳ ಒಡೆಯನಲ್ಲವೆ ಅವನು ? ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬಿರಾ ? ಭದ್ರೆಯೆಂಬ ಸುರಸುಂದರಿಯೇ ಹೆಂಡತಿ ; ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಅಪ್ಪರೆಯರು ಅವನನ್ನು ಒಲೈಸುವರು. ಮನೆಯೇ ? ಅಲಕಾವತಿಯೆಂಬ ನಗರವೇ ಅವನದ್ದು ; ಅಲ್ಲಿ ವಜ್ರಗಳಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದ ಸಭೆ, ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿದ ಅರಮನೆ. ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು ? ಶಿವನೇ ಗೆಳೆಯನೆಂದಮೇಲೆ ಕೇಳುವುದೇನು ?

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವೈಭವದಿಂದ ಮೆರೆಯುವ ಕುಬೇರನಿಗೇನಿರಬೇಕು ? ಬಲವೂ ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆಯೇನೋ ಸೋದರ ರಾವಣ ಅವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಲಂಕೆಯಿಂದ ಹೊಡೆದಟ್ಟಿದನೆನ್ನಿ. ಆದರೆ ಕೈಲಾಸದಲ್ಲೆ ವಸತಿ ಸಿಕ್ಕಿತಲ್ಲ ? ಅವನು ಧನಾಢ್ಯ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬಲಾಢ್ಯನೂ ಹೌದು. ಹಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದೆ ? ಹಣ ಬೇಕೆಂದವರು ಕುಬೇರನ ಬಳಿಯೇ ಬೇಡಬೇಕು. ಬೇರೆಲ್ಲಿ ಬೇಡಿದರೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುವವರಿಗೆ ಕುಬೇರನ ಅನುಗ್ರಹವಿರಬೇಕು; ಅವರು ಕುಬೇರನ ಮಕ್ಕಳೆಂದೇ ಎಣಿಕೆಯಲ್ಲವೆ? ಕುಬೇರನನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ, ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಕಾಣುವಂತಿಲ್ಲ, ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಕುಬೇರನಿಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಏನನ್ನು ತಾನೆ ಹೇಳಲಾದೀತು?

ಕುಬೇರನಿಗೂ ಕೊರತೆಯೊಂದಿದೆ. ಅದೇನೆಂಬಿರಾ? ವಿವೇಕ! ಯಾರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಅವರಿಗೂ, ಇತರರಿಗೂ ಒಳಿತಾದೀತು ಎಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಅವನಿಗಿರದು. ಹಣವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಅವನ ಅನುಕಂಪ. ಹಣವಿದೆಯೆಂದು ಇತರರನ್ನು ಕಾಲುಕಸವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಮಂದಿಗೇ ಅವನು ಬೇಗನೆ ಒಲಿಯುವುದು. ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೋಜಿಗೆಂದೇ ಪೋಲು ಮಾಡುವವರು, ಹಣದ ಬಲದಿಂದ ಬೇರೆ ಯವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವವರು, ದುಡಿಮೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದೆ ದುಡ್ಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು, ಹಣದಿಂದಾಗಿ ತಲೆ ತಿರುಗಿ ಬೀಗುವವರು, ಇಂತವರೇ ಅವನ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವವರು.

ಹಣವಂತರ ಮೆರೆತವನ್ನೂ ಮೇಲಾಟವನ್ನೂ ನೋಡಿದಾಗ, “ಜನರ ಸ್ವಭಾವವನ್ನೂ, ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿಯಲ್ಲವೆ ಹಣವನ್ನು ಕುಬೇರ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು? ಅಯೋಗ್ಯರಿಗೇ ಹಣವನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತಾನಲ್ಲ? ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕಡೆಗೆ ಆಗುವುದು ಹೀಗೆಯೇ ಎಂಬುದೇ ಕುಬೇರನ ಎಣಿಕೆಯೋ ಏನೋ!

15. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೊತ್ತು

‘ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ ದೇವರ ಪ್ರಸಾದವಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಡ? ಎಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ’ ಹೀಗೊಂದು ಇಟಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತಿದೆ.

ಹಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತದ್ದು, ಸರಕಾರದ್ದು ಎಂದು ಎರಡು ತೆರ. ನಾವು ದುಡಿದೋ ದುಡಿಯದೆಯೋ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡದ್ದು ಸ್ವಂತ. ಹಣ ನಮ್ಮದೇ. ಸರಕಾರಕ್ಕೇ ತೆರಿಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲೊ, ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲೊ ನಾವೇ ತೆತ್ತದ್ದು. ಹಲವು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಸೇರಿದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣ. ಸ್ವಂತದ್ದು ನಮ್ಮದು, ಸರಕಾರದ್ದೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರದ್ದೂ, ನಮ್ಮದಂತೂ ನಮ್ಮದೇ ಆಯಿತಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರದ್ದೂ ಆದುದರ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕಿದರೇ? ಸರಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಯಕೆಯೇ ಭ್ರಷ್ಟಕಾರದ ಮೂಲ.

ಸರಕಾರವೆಂದರೆ ನಾವೇ ತಾನೆ? ಸರಕಾರದ ಹಣ ನಾಲ್ಕು ಜನರದ್ದು. ಹಾಗೆಂದೇ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕವೆಂದಾಯಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಲ್ಲಿ ನಾವು ಸೇರಿಲ್ಲವೇ? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲಾಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪಾಲು ಬೇಡವೇ? ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮದೇ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ವಸ್ತುತಃ ನಮ್ಮ ದಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪೇನು ಇದು ತರ್ಕ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಾರಸುದಾರರೆಂಬದು ದಿಟ. ಆದರೆ ಲಾಭ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮನಾಗಿಯೇ ಆದರೆ ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಹಣವನ್ನು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ದೋಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ?

ಇದಕ್ಕೊಂದು ಕತೆ—ಇಬ್ಬರು ಕೂಡಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಇಬ್ಬರ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಯಾವುದೋ ಊರಿನ ದಣಿಯ ಬಳಿ ಇರಿಸಿ ಹೋದರಂತೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮೋಸಗಾರ, ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಬಂದು ಇರಿಸಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಅಮಾಯಕನಾದ ದಣಿ. ಹೇಗೂ ಅವರದ್ದೇ ಹಣವೆಂದು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಇಬ್ಬರ ಹಣವನ್ನೂ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಹಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟ. ಆನಂತರ ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಬಂದು ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಇಬ್ಬರ ಹಣವನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು ತಿಳಿಯಿತು. ಈತ ತನ್ನ ಹಣ ತನಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಮಾಡಿದಾಗ ದಣಿ ಮಾಡುವುದೇನಿದೆ ?

ದಣಿ ಉಪಾಯಗಾರ. 'ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಯಲ್ಲವೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನಿರಿಸಿದ್ದು? ಮತ್ತೆ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಹಿಂದಿರುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀನೊಬ್ಬನೇ ಬಂದರೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ. ಮೋಸಗಾರ ಮಿತ್ರನು ಈಗ ಇವನೊಂದಿಗೆ ಬರುವದು ಹೇಗೆ? ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾದ ಮಿತ್ರ ಸಪ್ಪೆ ಮೋರೆಯಿಂದ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿರಿಸಿರುವ ಮೋಸಗಾರರು ಹೇಗೂ ಅದನ್ನು ಲಪಟಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪಾಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿಬಿಡುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಂಚಕರಿರುವವರೆಗೂ ಈ ಬಗೆಯ ಶೋಷಣೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಆಕರ್ಷಣೆ ತಪ್ಪಿರುವುದು ಹೀಗೆಯೆ.

16. ದಾನಿ-ಲೋಭಿ

ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನವರಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಧನವನ್ನು ಬೇರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಯಕೆಯೂ ಅವರಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ದಾನವೆನ್ನುವುದು. ದಾನಕ್ಕೆ ಮೂಲಾರ್ಥ 'ಸಂವಿಭಾಗ' ಎಂದರೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಪಾಲೊಳ್ಳುವುದು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದು ತಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಲಬೇಕು ಎಂಬ ಹಟವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಔದಾರ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಧನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಿಲುಬು ಕಾಸೂ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ದೊರಕಬಾರದೆಂದು ಹಟ ತೊಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಪಕಾವಲಾಗಿ ಕೂತವರು ಲೋಭಿಗಳು, ಜಿಪುಣರು, ಅದನ್ನು ತಾವೂ ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನಿ. ಅವರಿಗೆ ಔದಾರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ದಾನ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸೂ ಇಲ್ಲ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದಾನಿಗಳ ಜೊತೆ ಲೋಭಿಗಳು ಸೇರಿಬಿಡುವುದುಂಟು. ಇದನ್ನು ಒಬ್ಬ ತೆಲುಗು ಕವಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಸುತ್ತ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡ ಮುಳ್ಳುಗಜ್ಜುಗದ ಗಿಡದಂತೆ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೆಂದರೆ ಬಯಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸುವ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಮರ. ದಾನಿಯ ಔದಾರ್ಯ ಇಂಥದೇ. ಆದರೆ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಮುಳ್ಳುಗಿಡ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಹತ್ತಿರ ಹೋಗದೆ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ?

ಸರಕಾರವೇನೋ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲೆಂದು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೀಗಾಗಗೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಡೆಯೂ

ತಡೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನೆರವಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೇ ಇರಬಹುದು. ಹಣ ಪೋಲಾಗಬಾರದೆಂಬ ಅವರ ಕಾತರ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯವೆಂಬುದರ ಜೊತೆಗೆ ಔದಾರ್ಯವೂ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಗುಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅವರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಜಾಣತನವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುರಾಸೆಯವರಾಗಿಬಿಟ್ಟರಂತೂ, ಸರಕಾರದ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ಇವರಿಗಷ್ಟೇ ಲಾಭ. ಉಳಿದವರಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯೇ. ಇವರಿಗೆ ದಿಟವಾಗಿ ಮುಳ್ಳು ಗಿಡಗಳು. ಅವರನ್ನು ದಾಟಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರುವುದೇ ದುಸ್ತರ. ಸರಕಾರದ ಉದಾರವಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಷ್ಟಿದ್ದರೇನು? ಬಡವರನ್ನು ಅವು ಮುಟ್ಟುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವರು ಯೋಜನೆಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ದೂರದ ಯೋಚನೆಯೇ.

ಹೀಗಾಗಿ ಇವರ ಪಾಲಿಗೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲ 'ಕನಸಿನ ಬತ್ತ'ವೇ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಗೋಣ ಹಾಸಬಹುದೆ? ಆದರೆ ಅದೇನೋ ನಂಟು ದಾನಿಗಳಿಗೂ, ಲೋಭಿಗಳಿಗೂ. ಹಣವಿರುವ ಕಡೆ ಹಣ ಬೇಕಾದವರು ಸೇರುವುದೇನೋ ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವೇ ದೋಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೊರಡುವವರು ಉದಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ? ಉದಾರಿಗಳ ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಮರೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

17. ಹಣದ ಹಸಿವು

ಸುಮತಿಶತಕವೆಂಬ ತೆಲುಗು ಪದ್ಯಗಳ ಮಾಲಿಕೆಯೊಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮಾತುಗಳು ನಮ್ಮ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತವೆ.

ಒಂದು ಕಡೆ ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ—ಹಸಿದಾಗ ಮಾಡುವ ಊಟ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನ (ಅಕೊನ್ನ ಕೊಡೆಯಮೃತಮು) ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿವಿದ್ದಾಗ ಊಟ ಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇಕೆನಿಸಿದಾಗ ನಾಲಗೆಗೆ ರುಚಿ. ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ತಿಂದದ್ದು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೀರ್ಣವಾದದ್ದು ರಸವಾಗಿ ಮೈಗೆ ಬಲವನ್ನೂ ಲವಲವಿಕೆಯನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಅಮೃತವೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿರುವುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವನದ್ದೇ ಮಾತಿದೆ—ಉಂಡರೂ ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗಿಸದ ಊಟ ಅಸಹ್ಯವಾದುದು(ಆಕಲಿಯುಡುಗಿನ ಕುಡುಪುನು). ಹಸಿವಿದ್ದಾಗ ಊಟ ಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಉಂಡರೆ ಹಸಿವು ತಣಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾಗದೆ, ಉಂಡರೂ ಹಸಿವು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದರೆ ಉಂಡೇನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಈ ಮಾತಿನ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಬರಿಯ ಊಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಬದುಕಿನ ಹಲವು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಇದು ಸರಿಯಾದೀತು. ಹಣದ ಬೆಲೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅಗತ್ಯವೇ ಇರದವರು ಗಳಿಸಿದ್ದು, ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ದಕ್ಕಿದ್ದು ಎಂದೂ ಎಣಿಸದೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಂದದು—ಹೀಗೆ ಹಣ ಕೈಸೇರಿದಾಗ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೇನು

ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಸಿವೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಇಲ್ಲ, ಊಟದ ರುಚಿ ಹೇಗೆ ತಿಳಿದೀತು? ರುಚಿಸದೆ ತಿಂದದ್ದು ಮೈಗೆ ಹತ್ತುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ?

ಹಸಿವಿದೆಯನ್ನಿ, ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹಣ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾರದು ಎನ್ನುವಾಗ ಆ ಹಣ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣವಿದ್ದು ಅಗತ್ಯಗಳೂ ಇದ್ದರೆ ಹಣದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು?

ಹಣದ ವಿಚಾರವನ್ನಷ್ಟೆ ಗಮನಿಸುವಾಗ, ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದುದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಹಸಿವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಮೋಜಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಆಡಂಬರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ತನ್ನ ಅಗತ್ಯಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೇ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣತನ.

ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೂ, ಸಂಪಾದನೆಗೂ ಸಂಬಂಧವೇ ಇರದಾಗ, ಹಸಿವು ಎಷ್ಟೆಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳದೆ ಊಟ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಊಟ ಮಾಡುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತದೆ. ಆಗ ಉಂಡದ್ದು ಅರಗದೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯುಂಟು. ಹಣದ ಸಂಪಾದನೆಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆದೀತು.

ಇನ್ನು ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅವು ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸಿದರೂ ಸಾಲದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಬಯಕೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಣದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಬಯಕೆಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕದೆ, ಹಣದ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಓಡಿದರೂ ಹಣ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಾರದು. ಮಿತಿಯಿದ್ದಾಗಲೆ ಹಿತ.

18. ಕಾಸು-ಮನಸ್ಸು

ಕೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿದ್ದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆಷ್ಟೋ ನೆಮ್ಮದಿಯಲ್ಲವೇ ?

ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಕಾಸಿದ್ದರೆ ಆಯಿತಲ್ಲವೆ ಎನ್ನಬೇಡಿ. ಕಾಸು ಇರಬೇಕಾದುದು ಕೆಸೆಯಲ್ಲೇ. ಅದೇ ಅದರ ಜಾಗ. ಅದು ಬೇರಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ಕಸವೇ. ಕಸವಿಸಿಗೆ ಕಾರಣವೇ.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಸು ನಮ್ಮನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸೆಯನ್ನು ಮುಗಿಲೆತ್ತರಕ್ಕೆ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡಲಿನಾಚೆ ನೂಕುತ್ತದೆ. ದಯೆದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಚೆವುಟಿ ಬಿಸಾಡುತ್ತದೆ.

ಕಾಸೊಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿತೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಏನೂ ಬೆಳೆಯಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನೇ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉಳಿದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಬಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ತಾನಾಯಿತು, ತನ್ನ ಸಂತಾನವಾಯಿತು. ಕಾಸಿಗೆ ಕಾಸು ಕೂಡುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನೂ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಸಿದ್ದರೆ ಕಾಸೇ ಬೆಳೆಯುವುದು.

ಕೆಸೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಸು ಹಾಗಲ್ಲ. ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದು ಅದರ ಸ್ವಭಾವ. ವೆಚ್ಚವಾದಂತೆಲ್ಲ ಕೆಸೆ ಬರಿದಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಿದಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಸು ಅದರೊಳಗೆ ಸೇರಲು ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕಾಸು ಕೆಸೆಯಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಒಳಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಬಯಸಿದ್ದು ಕೈಲಾದಷ್ಟು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಜನರ ನಡುವೆ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಲೇ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಕಿಸೆಯನ್ನು ತುಂಬುವಷ್ಟು ಕಾಸಿದ್ದರೆ ಆಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಾರದು. ಒಳಗಿದ್ದದ್ದು ಹೊರಗೆ ಬಾರದೆ ಹೊರಗಿದ್ದದ್ದು ಒಳಗೆ ಹೋಗಲಿರಿಯದು. ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಗವಿರಬೇಕಲ್ಲ? ಕಿಸೆ ಕಿರಿದು, ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ವಿಶಾಲವಲ್ಲ. ಬಯಕೆಗಳಿಂದಲೇ ತುಂಬುವಂತದಲ್ಲ.

ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಕಿಸೆಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹವಣಿಕೆಯಿದ್ದರೆ, ಮನಸ್ಸು ಕಿಸೆಯಂತೆ ಕಿರಿದಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಕಿಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕು ನಡೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ದಿಟ; ಆದರೆ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲ ಕಿಸೆಯ ಕಡೆಯ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟರೆ ಬದುಕು ಬರಡಾದೀತು. ಹಲವರಿಗೆ ಕಿಸೆಯ ಕಡೆಗೇ ಕಣ್ಣು. ಅದನ್ನು ತುಂಬುವುದರತ್ತ ಅವರ ನೋಟ. ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡರೆ ಬದುಕು ತುಂಬಿ ಬಂದೀತು ಎಂದು ಅವರ ಎಣಿಕೆ. ಕಿಸೆಗೂ, ಬದುಕಿಗೂ ಒಂದಂತರ ಉಂಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿಯರು. ಬದುಕಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸು, ವಿಶಾಲವಾದ ಮನಸ್ಸು, ಸಮರ್ಥವಾದ ಮನಸ್ಸು, ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಕಿಸೆಯೊಂದೇ ಕಾರಣವಾಗಲಾರದು. ಅದರ ನೆಮ್ಮದಿಯ ಉಲ್ಲಾಸದೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಸಂಗೀತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಕಲೆ, ಕ್ರೀಡೆ ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತು ಹಲವು ವಿವರಗಳು ಸೇರಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇವೆಲ್ಲ ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿನ ಕಾಸಿನಿಂದ ಪೂರೈಸಲಾರದು. ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಕಾಸು ಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಬದುಕು ಎಂದವರಿಗೆ ಕಿಸೆಯೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟನ್ನೇ ಬದುಕು ಎಂದು ಬಗೆಯದವರು ಬಹು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರಲ್ಲವೇ? ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಸಿನಿಂದ ಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಪ್ರೀತಿ, ಉತ್ಸಾಹ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಉಲ್ಲಾಸಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಯೋ, ಎಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವೋ ಅಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಳಿತು.

19. ತೂಕಡಿಸುವವರು

ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ಪುರಾಣದಲ್ಲೊಂದು ಸಂದರ್ಭ !

‘ತೂಕಡಿಪ್ಪವರನ್ ಒಪ್ಪುವ ಪಾಸಿನ ಮೇಲೆ ನೂಂಕಿದಂತೆ’. ಒಂದು ಗಾದೆಯಿದೆಯಲ್ಲ, ‘ತೂಕಡಿಸುವವನಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆ’ ಎಂಬುದೇ ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯ. ಮೊದಲೇ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ಜೋಂಪು; ಕಣ್ಣು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತವನಿಗೆ ಮಲಗಲೆಂದು ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಅಣಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಮಲಗದೆ ಇರುತ್ತಾನೆಯೇ? ಕುಳಿತಲ್ಲೇ ತೂಕಡಿಸುವವನು ಮಲಗಿದ ಮೇಲೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದುಂಟೆ?

ತೂಕಡಿಕೆಯೆಂದರೆ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪುವುದು; ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುವುದು; ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೂರ ಅಟ್ಟುವುದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತೂಕಡಿಸುವ ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದು ಸರಿ, ಯಾವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದಾಗಲಿ, ಏನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳಿತು, ಯಾತರಿಂದ ಕೆಡುಕು ಎಂದಾಗಲಿ ವಿವೇಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪುವುದು. ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಕುರುಡತನವೇ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚುವುದು. ತಾನು ಹಿಡಿದಿರುವುದು, ತಾನು ಹಿಡಿದಿರುವ ದಾರಿ ಸರಿಯಾದುದೇ ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೂರ ಅಟ್ಟುವುದು.

ಲೋಭಿಗಳು, ಕಾಮುಕರು, ದುರ್ವೈಸನೀಗಳು, ಲಂಪಟರು, ಇವರೆಲ್ಲ ಈ ಬಗೆಯ ಜನರೇ. ಅವರು ತಮ್ಮ ದುರಾಸೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನನ್ನು ಮಾಡಲೂ ಹಿಂಜರಿಯರು. ಹೀಗಿರುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವೋ, ರಾಜಕಾರಣವೋ, ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಭಾವವೋ

ಒತ್ತಾಸೆಗೆ ಬಂದರೆ ತೂಕಡಿಸುವವನಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಆಡಳಿತವು ಕೆಡುಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಸಾವಿರಾರು. ತೂಕಡಿಸುವವರಿಗೇ ಹಾಸಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಎಚ್ಚರವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯೇಕೆ? ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವೊಂದು ಬೇತಾಳವಾಗಿ ಮೈದಳಿದಿರುವುದು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ. ತೂಕಡಿಸುವ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಾದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಸಿಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದ್ದವರು ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿರುವವರಂತೂ ಹಾಸಿಗೆ ಎಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೇ ಅರಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಎರಡೂ ವರ್ಗದವರು ಮೇಳೈಸಿದಾಗ ಕೇಳುವುದೇನು? ಆದರೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿಕೊಡುವವರು ಎಚ್ಚರವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಸಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದವರು ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ. ತೂಕಡಿಸುವುದು ತಪ್ಪೋ? ತೂಕಡಿಸದೆ ಇದ್ದವನಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆಯೇಕೆ? ತೂಕಡಿಕೆಯೂ, ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆಯೂ ಇದ್ದರೆ ಮಲಗಬಾರದೇಕೆ? ತೂಕಡಿಸುವವರು ಇದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಸಹಜವೇ ತಾನೆ? ಅಂತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಬೊಂತೆ. ಹಾಸಿಗೆ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಕಾಣುತ್ತಿರುವಾಗ ತೂಕಡಿಕೆ ಬಾರದಿದ್ದವರಿಗೂ ತೂಕಡಿಕೆ ಬರುವಂತಾದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ? ಇದು ಬೊಂತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಅಂತೆ.

ತೂಕಡಿಸುವವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿ ಕೊಡುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದೊಂದು ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ನಂಟು.

20. ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ

ಉದ್ಯಮವು ಮೈದಳೆಯುವಾಗ ತನ್ನ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಮೂಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಉದ್ಯಮವು ಉಳಿಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೂ ಆದೀತೆ?

ಹುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಉದ್ಯಮ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಬೆಳೆಯದಿದ್ದರೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ, ಅಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಆರ್ಥಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ ಅದು ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಲಿಯಾದ ಉದ್ಯಮದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಉದ್ಯಮವು ಮೊದಲೇ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಆಶೋತ್ತರದ ಮುಖ್ಯಾಂಶ. ಬೆಳೆಯುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ದಿಟ. ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವರು ತಿಳಿಯಬಾರದ ವಿವರಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ.

ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು ಉದ್ಯಮದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ. ಉದ್ಯಮದ ಆರ್ಥಿಕ ನೆಲೆ, ಸುಭದ್ರತೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಉತ್ಪಾದನೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಬಂಡವಾಳಗಾರರ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆ. ಇವೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಶ್ವಾಸನೆಯೂ ಇರಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕುದುರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದು; ಅದನ್ನು ಕಾದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಉದ್ಯಮಕ್ಕೂ ಒಂದು ಆಚಾರ ಸಂಹಿತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇದೆ. ಉದ್ಯಮಗಳು ಆರಂಭವಾಗುವಾಗ ಇದನ್ನು ಕಾಣಿಸಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ

ಇದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೂ ಉಂಟು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದರ ಪುರುಶ್ಚರಣವೂ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಇಷ್ಟರಿಂದ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಆಚಾರವು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಆಶಯವೇನೋ ಸದಾಚಾರದ್ದು; ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇದು ಬರಬೇಕಲ್ಲ? ನೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೀತಿಯ ನೆಲೆ ಬೇರೂರಿತು ಎನ್ನಬಹುದೇ? ಉದ್ಯಮದ ಬಂಡವಾಳಗಾರರು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಮುತ್ಸದ್ಧಿಗಳು, ನೇತಾರರೆನಿಸಿಕೊಂಡವರು, ಕೆಲಸಗಾರರ ನಾಯಕರು ಇವರೆಲ್ಲರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಆಚಾರ ಸೆಳೆಯಬೇಕು.

ಮೇಲಿನ ಸ್ತರವಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಆಚಾರ ಇತರ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಬರುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ತೋರಿಕೊಂಡ ನಿಷ್ಠೆ ಕಿರಿಯರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದಾಳುಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಹಿಂಬಾಲಕರ ಪಾಲಿಗೂ ಬಂದೊದಗುತ್ತದೆ. ಸದಾಚಾರವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬರಿಯ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳಿಂದಾಗದು. ಆಶೋತ್ತರಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಯಿಂದ ಕೈಗೂಡದು.

ಉದ್ಯಮದ ಎಲ್ಲ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಪರಿಮಳ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಉದ್ಯಮ ಉಳಿದೀತು. ಅನೀತಿಯ ದುರಾಚಾರದ ಗಾಳಿ ಬೀಸತೊಡಗಿತೆಂದರೆ ಉದ್ಯಮಿಯ ಸಾಹಸ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಉದ್ಯಮದ ಬಂಡವಾಳ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯಮ ಉಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ನಂಬಿಕೆ ಜನರಿಗೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಚಾರ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೇ?

21. ಶೋಷಣೆಯ ಮೂಲ

ಯಾವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯಾಗಲಿ, ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಾಗಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಗಳಿಸುವುದೇ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಒದಗಿಬರಬೇಕು. ಹಣದಿಂದ ಉಪಯೋಗವೇನು? ಬದುಕುವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು, ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯದೊಂದು ಪಾತ್ರವಿದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಎನ್ನುವುದು ವಿಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವಯ. ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮೈ ಗೂಡಿ ದಾಗ, ಬದುಕಿನ ಹಲವು ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಲಾಭದ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗಾದರೆ ಲಾಭವೇ ಮುಖ್ಯ ವಾದುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನವೇನು ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನದು.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಹೆಸರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಇರುವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಹೂಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಡಿನ ಹಿತಕ್ಕಿಂದು ಬೊಬ್ಬೆಯಿಡುತ್ತಾರೆ, ಒಳಗಿನ ಉದ್ದೇಶ ಮೌತ್ರ ಸ್ವಂತ ಲಾಭವೇ. ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯು ಇದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ಯಮದ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಇಮ್ಮುಖ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸುವುದು ಪರಾರ್ಥ, ಒಳಗಿರುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥವೇ.

ವಿಜ್ಞಾನವು ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಗೊಂಡಾಗ, ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ಆಸರೆಯಿರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಶೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಸಾಹಸಿಗಳು ದೋಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಯಾರರಿಯರು? ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿ

ಗಳಿಗೂ, ಎಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ಸಮನಾಗಿಯೇ ದೊರೆಯುವಂತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಹೀಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರ ಸಮಾನತೆಯು ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿಯಾದರೋ ಉಳ್ಳವರು, ಇಲ್ಲದವರು ಎಂಬ ವಿಭಾಗವಿದ್ದೇ ಇದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕಾದುದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಲು ನೆರವಾಗಲು. ಆದರೆ ಅದು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಕೆಲವರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೇಂದು ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದವರ ಶೋಷಣೆಗೂ ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆನ್ನಿ. ವಿಜ್ಞಾನ ಹಿಂದುಳಿದು, ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವಾಗ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲೋದ್ದೇಶವನ್ನೇ ಮರೆಯುತ್ತದೆ. ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಇರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಂಬಿಕೊಂಡು, ಏನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಾಭವೊದಗಬಹುದು ಎಂಬ ಚಿಂತನೆಯು ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯೇ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿರುವುದು. ಮಾನವೀಯತೆ, ಮೌಲ್ಯಚಿಂತನೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೆಲೆಯೂ ಇರದು. ಬೆಲೆಯೂ ಇರದು. ಅಸಮಾನತೆಯೆಂಬುದು ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯೆಂದಾದಾಗ ಮೊದಲ ಪೆಟ್ಟು ಬೀಳುವುದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೇ. ಇದರೊಟ್ಟಿಗೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಹಿಂಸೆ, ದರೋಡೆ, ವಂಚನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿಯೋ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೋ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಲಾಭದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ದಾರಿಯೆಂಬುದಿದೆಯೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಒದಗೀತು.

ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವೊದಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸ್ಥಿರವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗದೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನೆಲೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಬದಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ತಾಂತ್ರಿಕತೆಗೆ ಈಗಿರುವ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಹಿತ್ತೊಗೆಯಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಥವಾ ಜನರ ಶೋಷಣೆ ನಿಂತಲ್ಲದೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ನಿಂತೀತೇ ?

22. ಹಣ-ಶೋಷಣೆ

ಹಣವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುವುದೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ. ಶೋಷಣೆಯಿರುವಾಗ ಮಾನವರು ಮಾನವರನ್ನೇ ಕಾಡುವರು; ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಡುವರು.

ಹಣಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಕಾಲವೊಂದಿದ್ದಿತೆ? ದೇಹದ ಬಲವೇ ಮುಖ್ಯವೆನಿಸಿದ್ದಾಗಲೂ ಶೋಷಣೆಯಿದ್ದಿತು. ಬುದ್ಧಿಯ ಬಲವಿದ್ದಾಗಲಂತೂ ಶೋಷಣೆಯೂ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು. ಇನ್ನು ವರ್ಣ, ವೃತ್ತಿ, ವಂಶ, ವರ್ಗ, ಉದ್ಯಮ, ಇವುಗಳದ್ದೇ ಮೇಲುಗೈ ಎನ್ನುವಾಗಲೂ ಶೋಷಣೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಸಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಶೋಷಣೆ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಿತು.

ಆದರೆ ಹಣದಿಂದ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದಾಗಿನಿಂದ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಶೋಷಣೆಗಳೂ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದವು. ಇದೊಂದು ಸೋಜಿಗ. ಹಣಕ್ಕೇನು ವರ್ಣವಿಲ್ಲ, ವರ್ಗವಿಲ್ಲ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಹಣ. ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ಪಾದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಹಣವೇ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣ. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗಾಗುವ ಹಣವೇ ಬಡವರಿಗೂ ಆಗುವುದು. ಬುದ್ಧಿ ವಂತರು ಬಳಸುವ ಹಣವನ್ನೇ ಬೆಪ್ಪರೂ ಬಳಸುವುದು. ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದು ಬರುವ ಹಣವೇನು ಕಟುಕ ಕುರಿಯನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾರಿ ಗಳಿಸುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾದದ್ದೇ? ಹಣ ಹಣವೇ, ಹೇಗೆ ಬಂದರೂ ಹಣವೇ ತಾನೆ?

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಹಣದ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಮೂಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಹಣವುಳ್ಳವರ ನಡುವೆಯೇ ಅಂತರ ವೇರ್ಪಟ್ಟು. ಉಳ್ಳವರ ಇಲ್ಲದವರ ನಡುವೆ ಹಗರಣವೇರ್ಪಟ್ಟು. ಸಹಜವೆನ್ನಬಹುದಾದರೂ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ. ಹಾಗೆ ನಡೆದದ್ದು ಶೋಷಣೆಗೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಈಗೀಗ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಅಂತರಗಳು ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ವಂಶ, ವ್ಯಕ್ತಿ ವರ್ಗ ಮುಂತಾದ ಭೇದಗಳು ಶೋಷಣೆಯ ಸಾಧನಗಳಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಹಣದ ಕಾರಣದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಗೆ ಇತಿಮಿತಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಶೋಷಣೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮೊಗವೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ. ಇದಂತೂ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಷ್ಟೆ?

ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ವಿಜ್ಞಾನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಗಳೆಲ್ಲ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಹಣದ ಕಾರಣವಾಗಿಯೇ. ರಾಜಾಕಾರಣದ ವಿಚಾರವನ್ನಂತೂ ಹೇಳುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹಣ ಎಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಕಡೆಗೆ ಅದು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಉಳ್ಳವರು ಕೊಡಲಿ, ಉಳಿದವರು ಬೇಡ ಎನ್ನುವಂತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಶೋಷಣೆಯ ಮುಂದೆ ಈ ಭೇದವೇನು ಇರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯೇ ಇದೆಯೆನ್ನಿ! ಶೋಷಣೆಯ ಸೊಲ್ಲೆತ್ತಿದಾಗ ಓದಲು ಬಲಿ ಯಾಗುವುದು ಮಾನವೀಯತೆ. ಹಣದ ಗೀಳು ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಸೊರಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾರ್ಥದೆದುರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾಳಜಿ ನಿಲ್ಲಲಾರದು. ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಡುವ ದುಡ್ಡು ಕರುಳನ್ನೂ ಕುಯ್ಯುವಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾದುದು.

ಹಣದ ಅಬ್ಬರ, ಉಬ್ಬರ ನಿಂತರೆ ಮಾತ್ರ ಶೋಷಣೆಯ ಕಾವು ಕಡಿಮೆಯಾದೀತು; ಆದರೆ ಅದು ನಿಲ್ಲುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಯಾರಿಗಿದೆ ?

23. ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಅಸಹಕಾರ

ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಕೆಟ್ಟದಾಗಲಿ, ನಾಲ್ವರು ಪಾಲು ದಾರರಂತೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನು (ಕರ್ತಾ). ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವನು(ಕಾರಯಿತಾ), ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆ ನೀಡುವವನು(ಪ್ರೇರಕ) ಮತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವವರು (ಅನುಮೋದಕ).

ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ. ಮೋಸ, ಲಂಚ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡುವವನ ಮೇಲೇ ಹಾಕಬಾರದು. ಉಳಿದ ಮೂವರದ್ದೂ ಪಾಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸವೇನೋ ವ್ಯಕ್ತಿಯದೇ. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಪರಿಸರ, ಒತ್ತಡಗಳು, ಸಂದರ್ಭ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಇವೆಲ್ಲ ಸೇರಿದಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗದು. ಈ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದವರೆಲ್ಲ ಸಮಭಾಗಿಗಳೇ.

ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಬಹುವೇಳೆ ಬಡತನ ಕಾರಣ. ಬಡವನಾದದ್ದು ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಂದಲೋ, ಆಲಸಿಕೆಯಿಂದಲೋ, ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿಯೋ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾರಯಿತ್ರವಾದದ್ದು ಸಂದರ್ಭ ಎನ್ನೋಣ. ಆದರೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಕರ್ತೃವಿರದೇ ಪ್ರಮಾದ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತ ನೀಡಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮಂದಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಭಾಗಿತ್ವ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಣಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲದುದನ್ನು ಮಾಡುವವನು ನೌಕರನಾದರೆ,

ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸುವವನು ಅವನ ಅಧಿಕಾರಿ, ಹಣದ ಬಯಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಇದ್ದವನೇ. ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಬರುವುದು ಲಂಚ ಕೊಡುವವನಿರುವಾಗಲೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನೌಕರನದ್ದೊಂದು ಪಾಲಾದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಯದಿನೊಂದು; ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕನದ್ದೂ ಒಂದು ಪಾಲು.

ಇನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗಲೂ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಸಿವಿಸಿಗೊಳ್ಳದೆ, “ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೇ ಇದು. ಎಂದಿ ನಿಂದಲೂ ಇದ್ದದ್ದೇ, ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ ನಡೆಯುವುದುಂಟೆ?” ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವ ಮಹನೀಯರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಲ್ಲವೇ? ಇವರೆಲ್ಲ ಅನುಮೋದಕರು. ನೇರವಾಗಿ ತಾವು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯದಿದ್ದರೂ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೇ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಅಪರಾಧವೇನು ಕಡಿಮೆಯದೆಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನ್ಯಾಯ, ಶೋಷಣೆ, ದುರಾಚಾರ, ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎಲ್ಲರದ್ದೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಲಿ ಶೋಷಣೆಗಾಗಲಿ, ದುರಾಚಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ ಸಮ್ಮತಿಯಿದಂತೆಯೇ, ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆಂದು ಯಾರಾಗಲಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಕಾನೂನನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿದಾಗಲೂ, ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ, ಅವರದ್ದೂ ಸ್ವಾರ್ಥವೇ ಇದೆಯೆಂದಲ್ಲವೇ ಅರ್ಥ?

ಅನ್ಯಾಯದೊಂದಿಗೆ ಅಸಹಕಾರ ಎಂಬೊಂದು ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದು ಕೇವಲ ರಾಜಾಕಾರಣರೊಂಗೆಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದುದಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಇದರ ಅನ್ವಯವಿದೆ. ಕರ್ತ, ಕಾರಯಿತ, ಪ್ರೇರಕ, ಅನುಮೋದಕ ಈ ನಾಲ್ವರೂ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಸಮಭಾಗಿಗಳು ಎಂಬ ಹಳೆಯ ನ್ಯಾಯವನ್ನನು ಸರಿಸಿಯೇ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ತ್ವ ಮೂಡಿಕೊಂಡು ಬಂದದ್ದು.

ಎಂದಿಗಿಂತ ಇಂದು ಇದರ ಪ್ರಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

24. ಮಾರಾಟ, ಕೊಳ್ಳಾಟ

ಅಡುಗೆಯಾಗಲಿ, ಉಡುಪಾಗಲಿ ಇದು ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಯ ಯುಗ. ದಿಢೀರನೆಂದು ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿಬಿಡಬೇಕು.

ಬಟ್ಟೆ ಬೇಕೆಂದಾಗ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಂಡು, ದರ್ಜೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಅವನ ಕೈಗೊಪ್ಪಿಸಿ, ಅವನು ಹೇಳಿದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ, ಅವನು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಲಿದುಕೊಟ್ಟಾಗ, ತರುವುದು ಹಳೆಯ ಕಾಲ ದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ 'ರೇಡಿಮೇಡ್' ಅಂಗಡಿಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅದೇನು ಸುಖವೆ?

ಹೊಲಿದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರೋನ್ನಿ. ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯ ಬಣ್ಣ ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಾತ ನಿಮಗೆ ತೋರಿಸಿದಾಗ, ಅದು ನಿಮ್ಮ ಅಳತೆಯಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ಅಳತೆಯೂ ಹೌದು, ನಿಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ಆಯಿತೆಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ನೋಡಿದಾಗ ಅದು ಸರಿಯೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಾಗ ಸರಿಯೆಂದೂ ತೋರಿತೆನ್ನಿ. ಅದರ ಬೆಲೆ ತುಂಬ ದುಬಾರಿಯೆನಿಸುತ್ತದೆ! ನಿಮ್ಮ ಕಿಸೆಗೆ ಅದು ಅನುಕೂಲವೆನಿಸದು.

ಒಂದು ವೇಳೆ, ಅದು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವೂ ಆಯಿತು. ಅಳತೆಯೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಬೆಲೆಯೂ ನೀವು ತೆರಲಾರದಷ್ಟು ಅತಿಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಮನೆಗೆ ತಂದು ಒಮ್ಮೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಹರಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ! ಹೀಗೆ ಆಗುವುದುಂಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಲ್ಲ. ಹೆದರಿದವರ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲಿ ಬೀಳು ವುದುಂಟಲ್ಲವೆ?

ಆ ಅಪಾಯವೇನೋ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ಧವಾದ ಸಾಮಾಗ್ರಿಯನ್ನು ಮಾರುವ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ಕೊಂಡು ತರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ನೋಡಿ. ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಅಲೆದು, ದರ್ಜಿಗಾಗಿ ಅಂಡಲೆದು, ಅವನ ಮರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಾದು, ವಾರಗಳು ಕಳೆದು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲವೇ? ಬಯಸಿದೊಡನೆ, ಕಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿದ್ದರೆ, ಕೈಗೂಡುವ ಹದನವಿದು.

ಊಟದಲ್ಲೂ ಇದೇ ಹವಣಿಕೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಲೆಯ ಮುಂದೆ ಕೂತು, ನಿಂತು, ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಗಂಟೆಗಟ್ಟಳೆ ದುಡಿದರೇ ಅಡುಗೆ, ದಿಢೀರನೆ ಬಡಿಸುವ 'ಇನ್‌ಸ್ಟೆಂಟ್' ಊಟ, ಬೇಗನೇ ತಿನ್ನಬಹುದಾದ 'ಫಾಸ್ಟ್' ಊಟ, ಇವುಗಳ ಮುಂದೆ ಅಡುಗೆಯ ದುಡಿಮೆ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾದೀತು? ದುಡ್ಡು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಏನು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಯಿತು, ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನನ ದೀಪದಂತೆ ಅದು ನಿಮ್ಮೆದುರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದರೆ ಮನೆಯ ಊಟದ ರುಚಿಯೇ ಬೇರೆ, ಉಪಹಾರ ಗೃಹಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಆಹಾರದ ರುಚಿಯೇ ಬೇರೆ. ಮನೆಯ ಊಟ ವರ್ಷಗಟ್ಟಳೆ ತಿಂದರೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಹೋಟೆಲಿನ ಊಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಡೆಯಲಾರದು. ದಿನವೂ ಅದನ್ನೇ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಭ್ಯಾಸವೂ ಆದೀತೆನ್ನಿ. ರುಚಿಯೂ ಕಂಡೀತು. ಆದರೆ ವೆಚ್ಚ ಮನೆಯ ಊಟಕ್ಕಿಂತ ದುಬಾರಿಯೆ ಅಲ್ಲವೇ?

ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿರುವ ರುಚಿಯಾಗಲಿ ಹಿತವಾಗಲಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿರಲಾರದು.

25. ದಾನದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ

ವೇಮನನ ಪದಗಳಲ್ಲೊಂದು ಕಿವಿಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ—ದಾನ ಮಾಡುವುದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅರಿತು ದಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿದವನಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಅವನು ಹರಸುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು. ಬೇರೆಯವರ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಕಾರಣವಾದದ್ದು ಹಿತವಲ್ಲವೆ?

ಅದೇ, ಬಿರಿಯುಂಡವನಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ನೀಡಲು ಹೋದರೆ ಅವನು ಅದನ್ನು ಬಿಸಾಡುತ್ತಾನೆ; ಬೇರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಬೇಡದುದನ್ನು ನಾವು ಅವನಿಗೆ ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಜಾಣತನವಿದೆಯೆ? ಫಲವಿದೆಯೆ?

ದಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಪಾತ್ರಾಪಾತ್ರಗಳನ್ನರಿತುಕೊಂಡರೆ ಒಳಿತಲ್ಲವೆ? ದಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದವನಿಗೆ, ಆದರೆ ಅಗತ್ಯವೇ ಪಾತ್ರತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿಯಿರುವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಚಾಳಿಗೇ ಇನ್ನಷ್ಟು ಚಾಲನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಅಲ್ಲವೆ? ಹಣವೂ ಹೋಯಿತು. ಅವನೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದ.

ಕುಡುಕನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದ್ದರೆ ತಾನೆ ಸಾಕು? ಅವನು ದುಡಿದದ್ದೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯವರು ಉಪವಾಸವಿದ್ದರೂ ಇವನ ಕುಡಿತದ ಗೀಳೇನು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವನಿಗೆ ನೀವು ಹಣವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಅದೇನು ಉರ್ಜಿತವಾಗಲಾರದು. ಅವನ ಕಷ್ಟ ತಪ್ಪಲಾರದು. ಅವನ ಮನೆಯವರು

ನಿಮ್ಮನ್ನೇನು ಹರಸಲಾರರು. ಇದು ಪಾತ್ರತೆಯ ವಿವೇಕವಿರಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ.

ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಲದು. ನೀಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ಹಣವೂ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಂದೇ ಮೀಸಲಾದದ್ದು. ಹೀಗೆಯೇ ಅಪವ್ಯಯ ವಾಗುವುದಿದೆ. ಪಾತ್ರಾಪಾತ್ರವನ್ನಿಯದೇ, ತನ್ನ ಹೊಣೆಯನ್ನಷ್ಟೆ ತೀರಿಸಿ ಕೊಂಡರಾಯಿತು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಕೊಡುವ ಕೊಡುಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಹಿತವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು?

ದಾನ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಕೆಲಸ, ನನಗೆ ಅದರಿಂದ ಪುಣ್ಯ ಬಂದೀತು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ದಾನ ಮಾಡುವವರಿರುತ್ತಾರೆ. ದಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಅದರ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ. ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿದೆಯೆ, ಅದರಿಂದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಾದೀತೆ ಎಂಬ ಎಣಿಕೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ, ಬಡಬಗ್ಗರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಿಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಕಡೆ ಕಣ್ಣೀರುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷಕ್ಕಿಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದು ಮುಖ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇರುವುದನ್ನು ಬೇರೆಯವರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದಾನದ ಅರ್ಥ. ದಾನಕ್ಕೆ ಸಂವಿಭಾಗವೆಂದೇ ಪರ್ಯಾಯವಿದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾವನೆಯೇ. ತಾನೊಬ್ಬನೆ ತಿನ್ನಬೇಕೆನ್ನದೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ನೀಡಬೇಕೆನ್ನು ವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ತಾನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೆ ಎಂದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಸಂವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ನ್ಯಾಯಪರರು. ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೇ ಬೆಲೆ. ಅನ್ಯಾಯದ ಗಳಿಕೆಯಾದರೆ ಅಸಡ್ಡಾಳದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿ, ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನ್ಯಾಯದ ಹಣ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಾರದ್ದು?

ಆಗ ಪಾತ್ರಾಪಾತ್ರದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿರಬೇಕು, ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯಿರಬೇಕು. ಮಾಡಿದ ದಾನ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಬೇಡವೆ?

26. ಸುಖವೋ ಕಷ್ಟವೋ

ಸ್ಯಾಮ್ಯುಎಲ್ ಜಾನಸನ್ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದನಂತೆ, “ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಇರುವವನಿಗೆ ಯಾವ ಸಂತೋಷವೂ ಇರದು. ಮದುವೆಯಾದರೇನೋ ಕಷ್ಟಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆಂದು ಮದುವೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಸುಖವೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ?”

ಈ ಮಾತು ಹಣದ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣವಿದ್ದವರಿಗೆ ಬಗೆಬಗೆಯ ಕಷ್ಟಗಳಿರುತ್ತವೆ. ದಿಟ. ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಷ್ಟ. ತೆರಿಗೆಯ ತೊಂದರೆ, ಸಾಲಗಾರರ ಸುಲಿಗೆ, ಕಳ್ಳರ ಕಾಟ, ದುಂದುವೆಚ್ಚ, ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು.

ಹಣವನ್ನೇ ಸಂಪಾದಿಸದಿದ್ದರೆ ಈ ಕಷ್ಟಗಳೇನೋ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸದೆ ಇರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಹಣವಿರದಿದ್ದರೆ ಸುಖವೆಲ್ಲಿ ಬಂತು? ಹಣವಿದ್ದರೆ ಸುಖಪಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಾದರೂ ಇರುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಭಿಕ್ಷುಕರು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೆದರಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವವರುಂಟೆ? ಅರ್ಜೀರ್ಣವಾದೀತೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಊಟ ಮಾಡದೇನೆ ಇರಬಹುದೆ? ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಾವೆಂದು ಬೆದರಿ ಮದುವೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವ ವಿಚಾರವೂ ಹೀಗೆಯೇ.

ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕು ದುಸ್ತರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಗತ್ಯಗಳಾದರೂ ತೀರಬೇಕಲ್ಲ? ಉಣ್ಣಲು ಅನ್ನ, ತೊಡಲು ಬಟ್ಟೆ, ಇರಲು ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳುಮರಿಗೆ ಓದು ಇಷ್ಟಾದರೂ ಆಗಬೇಡವೆ ?

27. ನಂಬಿ ಕೆಡುವುದು

‘ಸಿರಿಯೆಂಬುದು ಸಂಜೆಗೆಂಪು’ ಒಂದು ನಡುಕನ್ನಡದ ಕವಿಯೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದುದುಂಟು. ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ, ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುವಾಗ, ಬಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪಡರುತ್ತದೆ. ನೋಡಲು ಬಲು ಚೆನ್ನು. ಆದರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮರೆಯಾಗಿ ಕತ್ತಲು ಕವಿದುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಬಲು ಹೊತ್ತು ಇರುವ ಚೆಲುವಿನ ನೋಟವಲ್ಲ ಅದು. ತೋರಿಯಡಗುವ ಹೊಳಪು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಿರಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಎಂದು ಕವಿವಾಣಿ. ಅದು ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿದೀತೆಂದು ನೆಚ್ಚದಿರು, ಎಂದನ ಕವಿ ಮಾತು. ಸಿರಿಯಿರುವಾಗಲೇನೋ ಸಂಭ್ರಮವೇ, ಸಂತೋಷವೇ—ಸಂಜೆಗೆಂಪಿನಂತೆ, ಯಾರಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ?

ಆದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಸರಿಯಾರೆಂದು ಮೆರೆದರೆ, ಬೇಗನೆ ಅದು ಮರುಕಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಿಗ್ಗಿದ ಮನಸ್ಸು ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಲೇರಿದ ಜೋರು ಕೆಳಗೆ ಜಾರುಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೆರೆದವರ ಹಮ್ಮು ಮುರಿಯುತ್ತದೆ.

ಬಂದ ಸಿರಿ ಬಂದಂತೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಸಿರಿಯ ಸ್ವಭಾವವೂ ಅದಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಹಣ ಇದ್ದರೆ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೇ ಆದೀತು. ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸದೆ ಇದ್ದ ಹಣದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು? ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದರೆ ಉಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಕರಗುವುದೇ ಸಿರಿಗೆ ಸಹಜ ವಾದುದು. ಸಂಜೆಗೆಂಪಿನಂತೆಯೇ ಎನ್ನಿ.

ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರನ್ನಿ. ಆಗಲೂ ಸಿರಿಗೆ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಉಳಿಸಿ

ಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲ? ಅದೇನು ಸುಲಭವೇ? ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಬಂದಿತೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲಾಗದು.

ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಅದು ಕರಗುವುದುಂಟು. ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಶುಲ್ಕವೋ ತೆರಿಗೆಯೋ ಮತ್ತೊಂದೋ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು, ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಹಿವಾಟನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರೆನ್ನಿ, ಅದರ ಕಟಪಟೆಯನ್ನು ಯಾರರಿಯರು? ಸಂಜೆಗೆಂಪನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗುವಂತೆಯೇ ಅದು!

ಇನ್ನು ಕಳ್ಳರ, ಮೋಸಗಾರರ ಕಣ್ಣು ಈ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಸಿರಿಯ ಮೇಲೆ ಇರದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಸಿರಿಯೂ ಚಂಚಲಿಯಂತೆ, ಬಹುಕಾಲ ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಲರಿಯದು. ಕೈಯಿಂದ ಕೈಗೆ, ಕಿಸೆಯಿಂದ ಕಿಸೆಗೆ, ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ನೀವಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿಸುವವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೂ ಸಿರಿ ಕರಗಬೇಕು.

ಒಮ್ಮೆ ಕರಗಿತೆಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಬರುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಸಂಜೆಗೆಂಪು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮರೆಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಅದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ? ಅದಕ್ಕೇ ಮರುದಿನ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಕಾಯಬೇಕು. ಕಾದರೂ ಹಿಂದಿನ ಸಂಜೆಯ ಕೆಂಪೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂಬ ನೆಚ್ಚಿಗೆಯಿದೆಯೇ? ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಮತ್ತೆ ಸಂಜೆಗೆಂಪಿನ ಕತೆಯೇ, ತೋರಿಯಡಗುತ್ತದೆ.

ಸಿರಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ದೊರಕುವುದೆಂದು ಬಗೆದರೆ ನಿರಾಶೆಯೇ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟದ್ದು. ಸಿರಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸುಖವು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣತನ. ಅದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡರೆ ಕೆಡುವುದು ಖಂಡಿತ.

28. ದೇವರು ಕೊಡುವ ವರ

ನೈಷಧೀಯ ಚರಿತೆಯಲ್ಲೊಂದು ಮಾತು 'ದೇವಾ ಹಿ ನಾನ್ಯದ್ ವಿತರಂತಿ ಕಿಂತು ಪ್ರಸಕ್ತ್ಯ ತೇ ಸಾಧುಧಿಯಂ ದದಂತೇ'.

ದೇವತೆಗಳು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ವರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ ಎಂದು ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ.

ಮನುಷ್ಯರು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತು ತಮಗೆ ಬೇಕೆನಿಸಿದ ಅದನ್ನೋ ಇದನ್ನೋ ದಯಪಾಲಿಸಿರೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೀಡುವ ದೇವತೆಗಳು ಯಾರು? ಹಾಗೆ ಅವರು ನೀಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಕೊನೆ ಮೊದಲೆಲ್ಲಿ?

ದೇವತೆಗಳು ಇರುವುದೇ ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡುವುದು. ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಇಷ್ಟೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಬುದ್ಧಿಯು ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೆ ಕೆಲಸವೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾದುದು ಅಷ್ಟೆ ತಾನೆ?

ನಮಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಅರಿಯದಾದರೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಅದೆಂಥ ದೇವತೆಗಳು ಅವರಾರು? ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವೇ ಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿದೆಯೆನ್ನೋಣ. ಈ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ದೇವತೆಗಳು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ನೀವು ಬಯಸಿದ್ದು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿ ಮಾಡಿದರೆನ್ನೋ. ಹಣದಿಂದ ತಲೆ ತಿರುಗು ಕೆಟ್ಟ ದಾರಿಗೆ ಹಾಳಾದೆವೆಂದರೆ ಅದರ ಹೊಣೆ ದೇವತೆಗಳ ಮೇಲಿರದೆ? ವಿವೇಕವಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುವುದೆ ಅವರು?

ಕವಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ದೇವತೆಗಳು ಹೀಗೆ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ, ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಬೇಡಿದ ವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೀರಿಸುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಬೇಡುವವರ ಭಕ್ತಿ ದಿಟವಾದುದಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಸುದ್ದುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಭಕ್ತರು ಬೇಕಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ತಮಗೆ ಒಳಿತಾಗುವುದನ್ನೇ ಅವರು ಮಾಡಿಯಾರು.

ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ದೇವತೆಗಳು ಒಲಿದ ಮೇಲೂ ಮನುಷ್ಯರೂ ಕೆಡುವುದುಂಟೆ? ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿಯಿದ್ದವರು ಯಾರೂ ಎಂದಿಗೂ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಕೆಟ್ಟದಾದರೆ ಹಣವೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಈ ಗುಟ್ಟು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿರಬಹುದೆನ್ನಿ. ದೇವತೆಗಳು ಕೊಡುವುದು ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನಲ್ಲ, ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನಷ್ಟೆ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣ ಕೈ ಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಉರ್ಜಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತರರಿಗೂ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇವತೆಗಳಾದವರು ಎಲ್ಲರ ಹಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆಂದೇ ಗಾಂಧೀಜಿ 'ಸಬ್ ಕೋ ಸನ್ಮತಿ ದೇ ಭಗವಾನ್' ಎಂದು ಬೇಡಿ ಕೊಂಡದ್ದು.

29. ಭಂಡಾರದ ಲಾಟ

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 'ಆಡ್ಯವದಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯ'ವೆಂಬುದೊಂದಿದೆ.

ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದವರು, ಬಡವರು, ಅವರಿವರನ್ನು ಬೇಡಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬದುಕನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲದ ಮಾತು ಅದು. ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ಹಲವರಿಂದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಾಗ ಅವರಿಗೂ ಹೊರೆಯೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನಿಗೂ ಮತ್ತೆ ಬೇಡಿದಷ್ಟು ಧನವೇನು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ಒಬ್ಬ ಭಾರಿ ಧನಿಕನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಅವನಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತವನ್ನೇ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಇವನೂ ದೊಡ್ಡ ಕುಳವಾದಾನು. ಇದು ಈ ನ್ಯಾಯದ ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಇದರ ಇಂಗಿತವೇನೆಂದರೆ - ಸುಖ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆಯಿಂದ ಅದು, ಇದು, ಇಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ, ಆಗ, ಈಗ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡಿದರೆ ಸಮಗ್ರ ಸುಖವಾಯಿತೆಂದು ಅವರ ಭ್ರಾಂತಿ. ಆದರೆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಯೇ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದೋ, ಯೋಗವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಯೋ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದೀಗ ಸಮಗ್ರ ಸುಖ.

ಅವರಿವರನ್ನು ಬೇಡಿ ಏನನ್ನು ತಾನೇ, ಎಷ್ಟನ್ನು ತಾನೇ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು? ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನೀಡುವ ದಣಿಯನ್ನೇ ಬೇಡಿದರೆ ಒಳಿತಲ್ಲವೇ? ಹುಲುಮನುಜರೆದುರು ಕೈಯೊಡ್ಡಬಾರದು ಎಂದು ಪುರಂದರದಾಸರ ಮಾತೂ ಇದೆ.

ಇದರ ಅನ್ವಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಲಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಭಂಡಾರವನ್ನೇ

ಲೂಟಿ ಮಾಡಬೇಕು! ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನ ಹಾಕಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ಅಡ್ಡಗಟ್ಟಿ, ಪುಡಿಗಾಸುಗಳನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡರೆ ಏನಾದ ಹಾಗಾಯಿತು? ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನೇ ಸುಲಿಯಬೇಕು. ಸರಕಾರವನ್ನೇ ಲೂಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಖಜಾನೆಯನ್ನು ದೋಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಮ್ಮೆಲೆ ತುಂಬ ಹಣವಂತನಾಗುವುದು ಮುಖ್ಯ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲವೂ ಹಿಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕೂಡಿಟ್ಟಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ನಿಧಿಯೆಂದು ಎಂದೂ ಆಗದು. ವೆಚ್ಚ ವಾದಂತೆಲ್ಲ ಕರಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅಪಾರ ಹಣ ಬರುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ, ಬೇಗನೆ ಆಗಿಬಿಡಬೇಕು. ಮೈ ಬೆವರಬಾರದು. ಕೈ ಕಾಲು ನೋಯಬಾರದು. ಮನಸ್ಸೂ ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಈಗ ಹತ್ತಾರು ಹವಣಿಕೆಗಳಿವೆ. ಇವು ಸಫಲವಾಗಲು ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ ವಿವೇಚನೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು. ಯಾವ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಅಂಜದೆ, ಅಳುಕದೆ, ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ ಭಂಡ ಧೈರ್ಯ ವಿರಬೇಕು. ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲಾ ಬರಲಿ, ಅದೃಷ್ಟವೊಂದಿರಲಿ ಎಂಬ ಮಂತ್ರದ ಪುರುಶ್ಚರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರೇನು ಅಂದರೂ ಅದನ್ನು ಎಣಿಕೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ತಮ್ಮ ದಾರಿಯನ್ನು ತಾವು ಹಿಡಿಯುವ ಅಸುರ ಸ್ಪೈರ್ಯ ವಿರಬೇಕು. ಮಾನ, ಮರ್ಯಾದೆಯೆಂಬ ಅಳುಕನ್ನು ಕಳಚಿಡಬೇಕು.

ಹಿಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭವಾಗುವಂಥ ಉದ್ಯಮವನ್ನೇ ಹಿಡಿಯ ಬೇಕೆಂಬುದು ಹಲವರ ಹಟ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೈ ಕೊಳೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡದಕ್ಕಾದರೆ ಬದುಕನ್ನೇ ಒತ್ತಯಿಟ್ಟಾರು. ಬದುಕು ವುದೇ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ, ಎಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಒಲವು. ಅಲಿಪ್ತಪ್ರಿಯ ಸಾಹಸಿಯ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಈ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಹರಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮೌಲ್ಯಚಿಂತನೆಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

30. ಸಾಲ-ಸೋಲು

ಬಂಗಾರವನ್ನು ಅಡವಿಡಬಾರದಂತೆ. ಅದರಿಂದ ಬಡ್ಡಿಯು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬಂದು, ಕಡೆಗೆ ಬಂಗಾರವೇ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಂಭವ ವಿರುತ್ತದೆ.

ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೇಳದೆ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು? ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬಂದವನು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೆರಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರಬೇಡವೇ? ಬಡ್ಡಿಯ ಮೊತ್ತವೇನೋ ಸಣ್ಣದು, ಸಾಲದ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪಾಲು ಅದು. ಸಾಲಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕರ್ಷಣೆಯಾದರೂ ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಸಾಲಗಾರನಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ತೀರಿಸುವುದು ಸುಲಭ.

ಆದರೆ ಬಡ್ಡಿ ಸಣ್ಣದೆಂದು ಸಾಲ ಪಡೆದವರು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನಷ್ಟೆ ಅನುಗಾಲವೂ ತೀರಿಸುತ್ತ ಬಂದರೆ, ಅಸಲು ಕರಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಸಾಲಗಾರನಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಬೇಕೆಂದರೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಕರೆಕರೆಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಸಲನ್ನೂ ಹಿಂದಿರುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಕೈ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಡವಿಡುವ ವಿಚಾರವೂ ಹೀಗೆಯೇ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ವಸ್ತುವೊಂದನ್ನು ಒತ್ತೆಯಾಗಿರಿಸಿ ಹಣವಂತ ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ತೆರಬೇಕು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತೆರದಿದ್ದರೆ, ಅದೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಡವಿಟ್ಟು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹಣದೊಂದಿಗೆ ಇದೂ ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟರೆ ದೊರೆಯುವ ಸಾಲವೂ ತುಂಬ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ್ದು ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೊತ್ತವೂ ಇರುತ್ತದೆ.

ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವಿದ್ದವನು ಮಾತ್ರ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಅಡವಿಟ್ಟಾನು. ಅಡವಿಡುವಾಗ ಇರುವ ಧೈರ್ಯ ಮುಂದೆ ಇರುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಾದರೂ ಏನು? ಆ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದವನು ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಯನ್ನೇಕೆ ಅಡವಿಡುತ್ತಾನೆ?

ಅಥವಾ ಮೊಂಡು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇಟ್ಟರೆನ್ನಿ. ಹಣವು ದೊರಕಿತೆಂಬ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮೋಜು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಬಂಗಾರದ ಮಾಲಿಕನಲ್ಲವೆ? ಆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೀರಿಸಲೂ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಎರವಲು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹಣ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಇರುತ್ತದೆ? ಬಡ್ಡಿಯೂ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅಸಲೂ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು. ತನ್ನದಾಗಿದ್ದ ಬಂಗಾರದ ಗಟ್ಟಿಯಷ್ಟೇ!

ಕೊಟ್ಟವನು ಕೋಡಗ; ಈಸಿಕೊಂಡವನು ಈರಭದ್ರ. ಅವನ ಬಂಗಾರ ಇವನದಾಯಿತು. ಇವನು ದೊಡ್ಡ ಕುಳವಾದ. ಅವನು ಬಡವನಾದ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮೈಮರೆತು ಗತಿಕೊಡುವುದು ಹೀಗೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಂಬಾಗ ಇದ್ದ ಸವಿಯು ಸಾಲಗಾರರು ಬಂದೆಳೆಯುವಾಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಿಬ್ಬದಿಯ ಕೀಲು ಮುರಿದಂತೆ ಅಲ್ಲವೆ?

ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತುತವಾದದ್ದು ಎನ್ನಲಾಗದು. ದೇಶಗಳೂ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇದ್ದ ಬಂಗಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ದೇಶ ಬಡವಾಗುವುದೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಗತಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಯುಗಕ್ಕೊಯ್ಯುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಕನಸಿನ ಗೋಣಿ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು, ಸಾಲವನ್ನಾಗಲಿ, ಬಡ್ಡಿಯನ್ನಾಗಲಿ ತೆರಲಾಗದೆ, ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದು ದೇಶದ ದಾರಿದ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ? ಕೈಲಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಅಲ್ಲವೆ?

ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಆಳರಸರು ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಲಾರದೆ ಬಡ್ಡಿಯೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಒಂದೊಂದು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲವಿದೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮಾಡಿರುವ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಂತೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೊರಗಿನ ಬಂಡವಾಳದಾರರಿಗೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಬಡ್ಡಿಯೇ ಮೂವತ್ತೈದು ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ! ಇದು ನಾವು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವ ಸಿದ್ಧತೆ, ಆಧುನಿಕತೆಯ ಮೆರುಗಿಗೆ ತೆರಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆ.

ನಾಡಿನ ಆಳರಸರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೇ ತೊಡಗಿದರೆ, ಬೇರೆಯವರ ಒಳಿತೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಹೇಗೆ? ಇಷ್ಟರ ಮೇಲೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯೂ ಸಾಲದು. ಅವರ ಒದೆಲ್ಲ ಹೊರ ದೇಶಗಳತ್ತ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿದ್ದೆ ನಮ್ಮದೂ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಲ್ಪನೆ ಒಂದಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ.

ನಾವಾಗಿ ಅವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನಮಗಾದರೂ ಇರಬೇಡವೇ?

31. ಬೇಲಿಯ ಕೆಲಸ

‘ಹೊಲವನ್ನು ಬೇಲಿ ಮೆದ್ದರೆ, ಮೊಲವೆದ್ದು ಇರಿದರೆ ಯಾವ ದಾರಿ?’ ಎಂದು ಪುರಂದರದಾಸರು ಕೇಳಿದರು.

ಹಸು ಬಂದು ಮೇಯಬಾರದೆಂದು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬೇಲಿಯ ಹೊಲವನ್ನು ಮೇಯತೊಡಗಿದರೆ ಮಾಡುವುದೇನು? ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತಿನ್ನಬಾರದೆಂದು ಮೊಲವನ್ನು ಅಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಅಂಜಿಕೆಯ ಪ್ರಾಣಿಯಾದುದರಿಂದ ಕಂಡೊಡನೆ ಓಡಿ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಎಣಿಕೆ. ಆದರೆ ಮೊಲವೇ ಎದುರು ನಿಂತು, ಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಕಚ್ಚುವುದಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೇ ಒಂದು, ಆಗುವುದೇ ಇನ್ನೊಂದು.

ಜನರನ್ನು ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಲೇ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಾದರೆ, ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿದೆಯೇ? ಮೊದಲಿಗೆ ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ರಾಜರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ದೊರೆಗಳಿಂದ ಜನರು ಹೇಳಿಲಾರದಷ್ಟು ಬವಣೆ ಪಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ? ದೊರೆಗಳು ಅಪಾಯಕಾರಿಗಳೆಂದು ಯಾರಲ್ಲಿ ದೂರುವುದು? ಆ ದೊರೆಯ ಮಂತ್ರಿ ಇನ್ನೆಂತವನೋ? ಸೈರಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಾದರೆ ಆಳುವವರನ್ನು ಸರಿಕಾಣದಿದ್ದರೆ ಬದಲಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಜನರೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಗುಣ, ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಯೋಗ್ಯತೆ,

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಳೆದು ತೂಗಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಎಣಿಕೆ. ಅನುವಂಶಿಕ ರಾಜರ ಆಡಳಿತಕ್ಕಿಂತ ಇದು ಮೇಲಲ್ಲವೆ ?

ಸರಿಯೇ, ರಾಜನನ್ನು ಗದ್ದುಗೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿ ಕಾಡಗೋಡಿಸುವುದಾಗದು. ತಾವೇ ಅವನ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಷ್ಟೆ. ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳದ್ದೇ ಆಡಳಿತ. ಆದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಯಿತೆಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆಯವರೆಗೆ ಅವರೇ ದೊರೆಗಳು. ಅವರನ್ನು ಜನರು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರಷ್ಟೇ ದುರ್ಮಾರ್ಗಿಗಳಾಗಿರಲಿ, ದುರ್ಬುದ್ಧಿಗಳಾಗಿರಲಿ ಅವರನ್ನು ಅವರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಗೆ ಮುನ್ನ ಕೆಳಗಿಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಆಳುವವರ ದೃಷ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವಧಿಯ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬರುವ ನಿಶ್ಚಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ ಬೇರೂರುವುದು ಸಹಜ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೂ ಮೂಲಭೂತವಾದುದು ಹಣ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಟ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರದ ಅರಸರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಸಹಜವೇ. ಸಾಮಾನ್ಯನೊಬ್ಬನು ಅಧಿಕಾರ, ಅಂತಸ್ತು, ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ರುಚಿ ಕಂಡಾಗ, ಮತ್ತೆ ಸಾಮಾನ್ಯನಾಗಬಯಸುವನೆ? ಅಧಿಕಾರ ಇರುವಾಗ ಅರಸನಾದವರು ಅಧಿಕಾರ ಹೋದ ಮೇಲೂ ಅರಸನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಹವಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಹೀಗೆ ಅವನನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಹಣವೊಂದೇ. ಹಾಗೆಂದೇ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವಾಗಲೇ ಹಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ ಹಲವರಿಗಿರುವುದು.

ಹಣವನ್ನು ಜನರಿಂದಲೇ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಅವರನ್ನು ಕಾಡದೆ, ಗಾಸಿ ಮಾಡದೇ, ಹಣವೆಲ್ಲಿ ಬಂದೀತು? ಬೇಲಿಯೇ ಹೊಲವನ್ನು ಮೇಯುವ ಸಂಗತಿಯೇ ಇದು. ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯನೂ ಇರಿಯಬಲ್ಲ ಮೊಲ.

32. ಸಿರಿಯ ಅಲಂಕಾರ

ಸಿರಿತನ ಬಡತನವಾಗಲಿ ಹಲವು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಇದ್ದದ್ದೇ. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಿರಿವಂತರಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಬಡವರಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಸಿರಿವಂತರು, ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಬಡವರು. ತೀರ ಇದು, ತೀರ ಅದು ಎಂಬುದಿಲ್ಲ.

ಬಡವ, ಭಾಗ್ಯವಂತ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಅವರು ಏನನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಏನನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರಿಂದ. ಎಷ್ಟು ಬಯಕೆಯಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಬಡತನವೇ. ಬಯಕೆಯೇ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಬಂತು?

ಎಲ್ಲವೂ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವವನಿಗೆ ಸಿರಿಯು ಸಮಾಧಾನವನ್ನು ತಂದೊದಗಿಸಲಾರದು. ಎಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವನು ದಿಟವಾಗಿ ಬಡವನೇ. ಬಡವನಂತೆಯೇ ಬೇಗುದಿಪಡುತ್ತಾನೆ; ತನ್ನ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹಲುಬಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ನೆಮ್ಮದಿ ಕಾಣದೆ ಪರದಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಇದ್ದುದು ಸಾಕು ಎಂದು ತೆಪ್ಪಗೆ ಇರುವುದು ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಮೂಲ. ಇಷ್ಟು ಸಾಲದು, ಇನ್ನಷ್ಟು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಬಡತನದ ಲಕ್ಷಣ. ಇರುವಷ್ಟು ಸಾಕು, ಇನ್ನೇನೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಸಿರಿತನದ ಲಕ್ಷಣ. ಇದನ್ನು 'ಅಲಂಭಾವನ'ೆಯೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. 'ಅಲಂ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತಿಗೆ 'ಸಾಕು' ಎಂದರ್ಥ. ಬಂದದ್ದು ಸಾಕು, ಇರುವುದು ಸಾಕು ಎಂದುಕೊಂಡರೆ ಅದು 'ಅಲಂಕಾರ'.

ಯಾವುದಾಗಲಿ ಹೊರೆಯಾಗದೆ, ಗೊಂದಲಕ್ಕೀಡು ಮಾಡದೆ, ಮೈ ಮನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಗುರಾಗಿ ಇರಿಸುವುದಾದರೆ ಅದೇ ಭೂಷಣವಲ್ಲವೇ? ಅದನ್ನೇ ಅಲಂಕಾರವೆನ್ನುವುದು. ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು, ಎಷ್ಟಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಸಾಕು ಎಂದುಕೊಂಡರೆ ಯಾವುದೂ ಹೊರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅತಿಯಾದ ಸಿರಿತನವಾಗಲಿ, ಅತಿಯಾದ ಬಡತನವಾಗಲಿ ಎರಡೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡುಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ್ಯ ಬಂದಾಗ ದಾನ ಮಾಡು, ಪರೋಪಕಾರ ಮಾಡು ಎಂದೂ, ಹೆಚ್ಚು ಬಡತನವಿದ್ದಾಗ ದುಡಿದು ದೊಡ್ಡವನಾಗು ಎಂದು ಸುಭಾಷಿತವಿರುವುದು.

ಬಡವನು ಬಡತನದಲ್ಲೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಯಾರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ತನ್ನ ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅವನು ಮಾಡ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ತನ್ನ ಬಡತನವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಿರಿವಂತನಾಗಲು ಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ಸಿರಿವಂತನಾದರೋ, ಅವನು ಕಡಿಮೆ ಸಿರಿವಂತನಾಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಿರಿವಂತನಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂಬುದೇನೋ ಸರಿ. ಬಯಕೆ ಏರಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಬಡತನವೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಸಿರಿವಂತನು ಸಿರಿವಂತನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ 'ಅಲಂಭಾವಸೆ'ಯಿರಬೇಕು. ಸಿರಿಯಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಅದು ಅಲಂಕಾರವಲ್ಲವೇ? ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬಯಕೆ ಭೂಷಣವಾಗಲಾರದು.

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳಲು ಸಿರಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡತನ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡತನವನ್ನು ನೀಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಸೆಯಿರುವುದು ಸಹಜವೇ. ಆದರೆ ಬರುವ ಸಿರಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿವೇಕವೂ ಬಂದೊದಗಿದರೆ ಸಿರಿಗೊಂದು ಸಾರ್ಥಕ್ಯ. ಬಡತನ ಹೋದರೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಬರಬೇಕು. ಬಡತನವೂ ಹೋಯಿತು, ನೆಮ್ಮದಿಯೂ ಹೋಯಿತು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಸಿರಿ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು?

33. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಾನ

ಕೆಲವರು ಹಣ ಗಳಿಸುವ ಹವಣಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿದ್ದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮದಿಂದ ಪುಣ್ಯ; ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಪುಣ್ಯ ಅಲ್ಲವೇ?

ಆದರೆ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹಣವೆಲ್ಲ ಧರ್ಮಕ್ಕೇ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಭರವಸೆಯೇನು? ಹಣ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಮನೋಧರ್ಮ ಹಣ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಧರ್ಮಕ್ಕೊಂದು ಕೊಟ್ಟ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಲಾದರೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ದುಡಿಯುವವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬರಬೇಡವೆ? ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅವರು ಬದುಕುವುದು ಹೇಗೆ?

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೊಂದು ಮಾತಿದೆ—ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟು ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡದೆ ಇರುವುದೇ ಮೇಲು ಎಂಬರ್ಥವು.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಸರೆಂದರೆ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದೆಂದರೆ ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವಂತೆ, ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ 'ವಿತ್ತೇಹಾ' ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಆಶೆ, ಬಯಕೆ ಎಂದು ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ. ದೂರದಿಂದಲೇ ಕೆಸರನ್ನು ನೋಡಿ, ಅದರಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿ 'ನಿರೀಹಾ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. 'ನಿರೀಹಾ' ಎಂದರೆ ಆಸೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಬಯಕೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

ಹಣವಿದ್ದರೇನೋ ಧರ್ಮದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನು ಕೆಲವರಿಗಾದರೂ ಇರುವ ಸಂಭವವುಂಟು. ಬದುಕಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ತಾನೆ ಧರ್ಮದ ಯೋಚನೆ?

ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಇರದ ಅನೇಕ ಅಗತ್ಯಗಳು ಹಣ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅಗತ್ಯಗಳ ಹರವು ಹೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಧರ್ಮದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿದ್ದ ಧರ್ಮದ ಮೇಲಣ ಒಲವು ಬರುಬರುತ್ತ ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣ ಬರುವುದು ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಎಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ದಿಟವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಸಕ್ತಿ ಇದ್ದವರಿಗೂ ಹೀಗಾದ ಮೇಲೆ, ಹಣದ ಸಂಪಾದನೆಗೆಂದೇ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವವರ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದೇನಿದೆ? ಹಣದ ಬರುವಿಕೆಯೇ ಮುಖ್ಯವೆಂದೂ, ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆಗುವ ನೆರವು ಗೌಣವೆಂದೂ ಯಾರರಿಯರು?

ಧರ್ಮದ ಹತ್ತಾರು ಮುಖಗಳು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಒದಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಬಡವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ, ಮನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆರವು, ವೈದ್ಯ, ಮನೋರಂಜನೆ, ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಇತ್ಯಾದಿ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆ ಹಣವನ್ನು ನೀಡುವವರು ಯಾರು? ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ನೀವು, ನಾವು. ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಒದಗಿಸುವವರು ಅವರು; ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು. ದುಡಿಮೆ ಅವರದ್ದು, ಕೊಡುಗೆ ಮಹಾಜನರದ್ದು; ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ದುಡಿಮೆಯ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

ತರ್ಕವೇನೋ ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹಣವೆಲ್ಲ ಸರಿ ಯಾಗಿಯೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವ ನಿಶ್ಚಯವಿರಬೇಕಲ್ಲ? ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ವೆಚ್ಚಗಳ ಪಾಲು ಎಷ್ಟೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಬೇಕಲ್ಲ?

ಇನ್ನು ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ದಳ್ಳಾಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಣ್ಣದೇನಲ್ಲ, ಊರು ಕೇರಿಗಳೆಲ್ಲ ಗುಡಿಗಳು, ಉತ್ಸವಗಳು ಎಂದು ಹಣ ಸುಲಿಯುವುದೇ ಒಂದು ಉದ್ದಿಮೆಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟವರಿಗೆ ಕಾಲು ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ತವಕವೇನಿರದು!

34. ಸೊಡರಿನ ಸಡಗರ

ಸಿರಿಯೆಂಬುದೊಂದು ಸೊಡರಂತೆ, ಗಾಳಿಯಿಲ್ಲದಿದಾಗ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ದೀಪ ಬೆಳಗುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿ ಬೀಸಲು ತುಯ್ಯಾಡುತ್ತದೆ. ಬಿರುಗಾಳಿ ಬಂದರೆ ಆರಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಬೆಳಕಿದ್ದಡೆ ಕತ್ತಲೆಯೇ ಆಗ.

ಸಿರಿಯುಳ್ಳವರು ಇದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗಾಳಿ ಬೀಸದಂತೆ ಸೊಡರಿಗೆ ಕೈ ಅಡ್ಡ ಹಿಡಿಯಬೇಕು; ಬಿರುಗಾಳಿ ಬರದೆ ಸೊಡರನ್ನಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೊಡರಿನ ಬೆಳಕು ಇದ್ದೇ ಇರುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿರಬಾರದು. ಗಾಳಿಗಿಕ್ಕಿದ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುವುದಾದೀತೆ? ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಣತನವಿದ್ದರೆ ಉಳಿದೀತು. ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದರೆ ಕತ್ತಲೆ ಕಾಡುವುದು ದಿಟ. ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಡರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೊತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ.

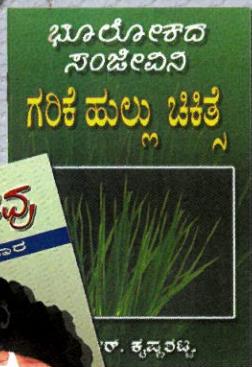
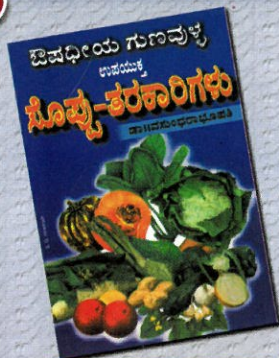
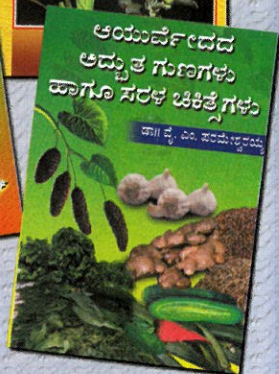
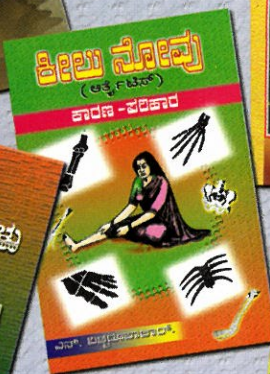
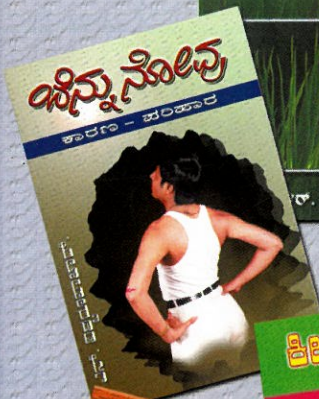
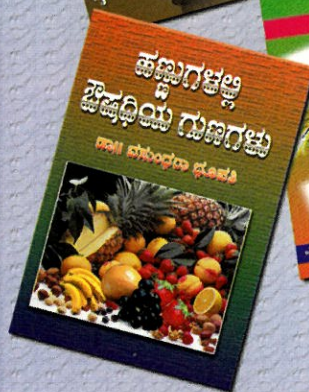
ಸೊಡರೆಂಬುದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ವಸ್ತುವೇನಲ್ಲ. ಮಳೆಯಾಗಲಿ, ಗಾಳಿಯಾಗಲಿ, ಕೆಡದೆ ಇರುವ ದ್ರವ್ಯವಲ್ಲ ಇದು. ಎತ್ತ ಬಿಸಾಡಿದರೂ ಇದ್ದೇ ಇರುವುದು ಎಂಬಂಥ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ. ದೀಪದ ಉರಿ ಗಳಿಗೆ ಗಳಿಗೆಗೂ ಚಂಚಲವೇ. ಅದೇನು ಸ್ಥಿರವಾದುದಲ್ಲ. ಉರಿಯುವಾಗ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ; ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂಬ ಬಯಕೆ, ನಮಗೆ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅದಕ್ಕೇನಿರದು. ಉರಿಯುತ್ತಲೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ತವಕ ದೀಪಕ್ಕಿರುವುದೆಂತು?

ಗಾಳಿ ಬಂದೆಡೆ ತೂರುತ್ತದೆ; ತತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಬಿರುಗಾಳಿ ಬಂದಿತೆಂದರೆ ಆರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಉರಿಯುತ್ತಿರುವಾಗೆ ಅದೇರ ಸಡಗರ ಹೇಳತೀರದು. ಅದು ಅತಿತ ನೆಗೆದಾಡುವುದೇನು? ಕುಣಿಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುವುದೇನು? ಬೆಂಕಿ ಬಳುಕುತ ಆಟವಾಡುವುದೇನು? ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕುತ್ತು. ಸಡಗರದಿಂದಲೇ ಸೊರಗಿ ಮರೆಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಸಿರಿಯ ಕೆಯಾಗಲಿ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾದುದೇನಲ್ಲ. ಸಿರಿ ಬಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದರೆ ಕತೆ ಮುಗಿದೇಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿ ಇರುವೆನೆಂಬ ಎಣಿಕೆ ಸಿರಿಯದಲ್ಲ. ಅದು ಗಾಳಿಗೊಡ್ಡಿದ ಸೊಡರೇ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು

ಮಾರಾಟ ಮಳಿಗೆ ವಿಳಾಸ:
ದಿವ್ಯಚಂದ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ
6/7, ಕಾಳಿಕಾ ಸೌಧ (ಕಾರ್ಪೊರೇಶನ್ ವಾರ್ಡ್ ಆಫೀಸ್ ಎದುರು)
ಪೂರ್ಣಯ್ಯ ಭತ್ವದ ರಸ್ತೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ-560 053
ಮೊಬೈಲ್: 94482 59595